Ára: 16 fillér

DEBRECZEN

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) Telefon: 17-52 és 27-89 (6 mellékállomás)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ
XX. évf. 169. sz. 1943. július 29 csütörtök

Előfizetési ár: havonta 3.80 P, negyedévre 11.— pengő. — Egyes szám ára: hétköznap 16 fillér, vasárnap 30 fillér.

Hivatalos közlés a húsjegy bevezetéséről

FELOSZLATTA A FASCISTA PÁRTOT AZ ELSŐ OLASZ MINISZTERTANÁCS

Orelnél az oroszok a legnagyobb áldozat árán is ki akarják kényszeríteni az arcvonal áttörését

Sziciliában az ellenség mindig újabb csapatokat tesz partra, a német-olasz csapatok az arcvonal megerősítésére sietnek

A szovjet által jelentett 2.7 millió tonnányi német hajótér elsüllyesztése hetvenszerese a tényleges veszteségnek — jelenti az Interinf — A németek kiürítették Volchovot

Amerika állásfoglalása az olasz kérdésben egyezik a Churchill beszédében lefektetett feltétellel

Olasz rádió: A változás nem forradalom, vagy puccs eredménye, hanem alkotmányos válság alkotmányos megoldása

A berlini török nagykövet jelentéstételre hazautazott

Az olaszországi helyzet napról napra világosabbá válik — állapítja meg a svájci sajtó az olasz hivatalos híradások alapján. A Mussolini lemondását követő órák ellentétes megítélései után mindjobban látható, hogy egy villámgyorsan és teljes energiával keresztülvitt belső változásról van szó. Itália összes erőit egy nagy nemzeti összefogásban a király mögött egyesítik és az akciót kísérő lelkes fogadtatás azt mutatja, hogy az új kormány az egész olasz nemzetet maga mögött tudva foghat tervei megvalósításához.

Talán még az olasz jelentéseknél és a gyéren érkező külföldi kommentároknál is világosabbá teszik a helyzetet a szicíliai hadiesemények, melyek alátestést adnak Badoglio marsall kijelentésének: „a háború megy tovább". A vasárnap óta kiadott hadijelentések, majd Churchill és Roosevelt kijelentései hitelesen cáfolják azokat az elhamarkodott következtetéseket, melyeket egyesek a római kormányváltozáshoz fűztek.

CHURCHILL

beszédét élénken kommentálja az európai sajtó. Azóta angol parlamenti körök megállapításai, sőt Roosevelt amerikai elnök kijelentései is nyilvánvalóvá tették, hogy Churchill kijelentéseit London és Washington közötti teljes megegyezés alapján tette meg. A megszabott feltételekkel szembeállította a totális háborúval való fenyegetőzést, kijelentve, hogy ezt a totális háborút teljes erővel megindítják Olaszország ellen, ha nem kapitulál.

Az első benyomás viszont, amit Churchill beszéde az angol alsóház képviselőire gyakorolt, abban foglalható össze, hogy Churchill módosította casablancai feltételeit — állapítja meg a svájci sajtó. A feltételek felsorakoztatásából kiderül, hogy a szövetségesek Olaszországot elsősorban ugródeszkául akarnák felhasználni. Az északolaszországi repülőterek, olasz vasutak és kikötők igénybevétele az a nyilvánvaló követelés, amelyet a szövetségesek katonai szempontból a legjelentősebbnek gondolnak.

A WILHELMSTRASSE

újabb nyilatkozatot adott ki az olaszországi fejleményekről. Különösen nagyon figyelemreméltónak találják berlini körök azt a hangulatváltozást, amely főleg az angolszász sajtóban végbement az olaszországi események megítélésénél. Ez a sajtó most már elárulja — mondották a Wilhelmstrassen —, hogy az olasz király döntése és az új kormányfő nyilatkozata a háború folytatásáról szétrombolta azokat az illúziókat, amelyeket az angolszászok eleinte tápláltak. A hivatalos olasz nyilatkozatot ma már angolszász részről is igen komoly ügynek tekintik.

A LÉTÉRDEKEK A DÖNTŐK ÉS NEM A VILÁGNÉZET,

körülbelül ezt állapítja meg Berlin a Mussolini visszalépéséhez fűzött kommentárjában. A német sajtó általában nem terjeszkedett ki az olaszországi eseményekkel kapcsolatban széleskörű kommentálásra, be akarják várni a szövetséges ország belpolitikai változásának menetét, mielőtt ezeket az eseményeket részletesen és nyilvánosan analizálják. Hangsúlyozzák, hogy a tengely-nagyhatalom között a viszony a két rendszer világnézeti rokonságából fejlődött és hosszú évek óta Hitler és Mussolini személyes barátsága szilárdította meg és emelte olyan erőre, amely a közös politikában és közös hadviselésben megnyilvánult. Ezeknél a tényezőknél azonban döntőbb jelentőségű a két nép reális közös érdekeinek megdönthetetlen ténye.

A „TRIBUNA"

című olasz lap az olasz hivatalos vélemény kifejezéseképpen azt írja tegnapi vezércikkében, hogy az egész olasz nép számára parancsoló szükségesség, hogy minden erejével folytassa a háborút. Nem szabad megengedni — írja az olasz lap —, hogy az ellenség saját propaganda céljaira használja ki az olasz kormányváltozást.

ALKOTMÁNYOS VÁLSÁG

volt alkotmányos megoldással — állapította meg az olasz rádió a kormányváltozásról, rámutatva arra, hogy a változás nem forradalom és nem puccs eredményeként történt meg. Mindössze az eddigi rendszer olyan kezekbe tette le az ország sorsának további irányítását, amely kezek össze tudják fogni az ország egész erejét.

A „Messaggero" viszont leszögezi, hogy az új olasz kormány főfeladatai és a megoldásra váró legfontosabb problémák katonai természetűek.

ÁLTALÁNOS FIGYELMET KELTETT,

hogy Guarglia, az új olasz külügyminiszter 48 óra multán még mindig Törökországban tartózkodik és kedden felkereste Menemendzsoglu török külügyminisztert. A török-olasz eszmecsere a világ érdeklődésének középpontjában áll.

A SZICILIAI KÜZDELEM

alakulásán nem érzik meg a politikai események hatása.

Az „Europapress" katonai szakértőjének megállapítása szerint a sziget északkeleti részében egyre jobban megerősödik a német-olasz védelem. Az elszakadási mozdulatokba belevágni készülő ellenséges támadások sikertelenek maradtak és összeomlottak, még mielőtt a támadók elérhették volna az északsziciliai parti hegyvonulat gerincvonalát.

NYUGAT FELŐL

az angolszász csapatok valamivel ismét gyorsabban követik a tengerpartmenti műúton a visszavont tengelycsapatokat, előrenyomulásuk üteme azonban semmivel sem gyorsabb az elrendelt és tervszerűen végrehajtott visszavonulás tempójánál. Ezen a ponton a tengely légi hadereje hatásosan avatkozott be ismételten és súlyos veszteségeket okozott az angolszász csapatoknak.

LEANFORTE—AGIRA TÉRSÉGBEN

állóharc alakult ki. Az itt támadó kanadai és amerikai kötelékek annak ellenére, hogy nagyobb erőket vetettek be, semmiféle sikert nem tudtak felmutatni — Sertorius százados, az „Europapress" katonai szakértőjének megállapítása szerint.

Gerbini térségében és Catániától délre a brit tüzérségi tevékenység ismét fokozódott. Ettől eltekintve Montgomery csapatai az elmúlt napokban tétlenségre voltak kárhoztatva, ami annál jelentősebb tény, mert éppen Montgomery csapatai voltak az afrikai hadjárat során a legharcedzettebbek és legtapasztaltabbak a szövetséges hadseregek között. Annak ellenére, hogy a hőség itt egyre tropikusabbá válik és az ellenség légi tevékenysége az ellátást is nehézkessé teszi, a catanjai német csapatok sikeresen harcolnak.

A BRIT FŐPARANCSNOKSÁG

jelentése szerint az angolszászok az adott helyzetben messzemenő előkészületeket kényszerültek foganatosítani a Catania elleni támadás folytatásához, amely előkészületek már-már elérik a szicíliai partraszállás idején tett előkészületek mértékét.

EISENHOWER FŐHADISZÁLLÁSÁRÓL.

a svájci lapok jelentik, hogy Sziciliában lényegesen megerősödött a tengelycsapatok ellenállása. A szövetségesek légi és tengeri ellenőrzése ellenére újabb erősítések érkeztek a szigetre. A cataniai síkságon a helyzet változatlan, noha a harci tevékenység lényegesen fokozódott.

A „DAILY MAIL"

megállapítja, hogy a Catania felé előnyomuló brit 8. hadsereget az ellenség Montgomery számára igen rossz helyen végleg megállította és erre elégséges volt két német hadosztály. Azzal, hogy a nyugatsziciliai olasz csapatokat igen kis arcvonalba tömörítették, lényegesen megerősítették elhárító fellépésüket. Az „Exchange Telegraph" jelenti, hogy Catania bejáratát védő német csapatok merész elszántsággal harcolnak folyóparti állásaikban. Ezek az állások sokkal magasabban feküsznek, mint a brit vonalak és a brit légi haderő képtelen leküzdeni a német tüzelőállásokat. Az inváziós hadsereg lapályon áll, ahol semmiféle lehetősége nincs a fedezésre. Ebben a helyzetben Montgomery nem használhatja ki harckocsi-fölényét, de súlyosan érinti a csapatokat az elviselhetetlen hőség is. Az angol parancsnok nem akarja csapatait nagy vérveszteségeknek kitenni és ezért most az amerikai csapatok észak felől kísérlik meg a cataniai síkság átkarolását. Montgomery az új elgondolásnak megfelelően fő-

TOKES FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

hadiszállását is áthelyezte északabbra.

AZ ORELI KÜZDELEMBE

a szovjet újabb tartalékokat vetett be — az „Europapress" katonai szakírójának jelentése szerint. A keleti arcvonalon egyébként a hőség egyre fokozódik s mind nagyobb követelmény elé állítja a keleteurópai pusztai éghajlathoz nem szokott német katonákat. A nyári csata ennek ellenére továbbra is a szilárd német ellenállás jegyében folyik.

A főhadszíntér változatlanul az oreli arcvonalszakasz, ahol az ellenség újabb erők bevetésével próbálja makacs következetességgel elérni kitűzött célját. A szovjet támadások az utolsó 24 órában megint az egész oreli arcvonalivet felölelték.

A HARCOK

váltakozó hadiszerencsével folytak — berlini jelentés szerint —, majd az összes szovjet támadások visszaverésével végződtek.

Bjelgorod térségében helyi jellegu ellenséges támadások voltak. Ugyanez áll a Donec középső szakaszán és a Miusz-vonalnál. Ezek a támadások némely tekintetben hasonlítottak a szovjet tipikus nagyszabású tömegtámadásaira, végül azonban összeomlottak a német elhárítás összpontosított tüzében. Figyelemreméltó az ellenség fokozódó tevékenysége a kubáni hídfőállásban is. A szovjet itt már hónapok óta próbálkozik az orosz állásokba benyomuló német ék kiküszöbölésével s bár eddig minden ilyen kísérlete hiábavaló volt és óriási ember- és anyagveszteséggel járt, most ismét szünet nélkül rohamoztatja a német állásokat.

A LADOGA-TÓTÓL

délre a szovjet tüzérség számos csatagépkötelék támogatásával szünet nélkül ontja pergőtüzét a német állásokra.

Ami az általános helyzetet illeti, a német hadvezetőség főcélja változatlanul az ellenfél erőinek felmorzsolása. A német csapatok seholsem törekszenek területi nyereségekre s minden törekvésük arra irányul, hogy minél kevesebb saját erő feláldozásával biztosítsák a német kézben levő keleti térséget és annak további gazdasági kihasználását. Ennek a célnak szolgálatában kitűnően működik — Dittmar altábornagy, a német rádió katonai hírmagyarázója megállapítása szerint — a német mozgékony hadvezetés, mely messzemenően óvja az emberi harcerőt.

Német hadijelentés

Berlin, július 28. A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német TI-nak, a véderő főparancsnoksága közli:

Orel szakaszán a súlyos elhárító harcok tovább folynak. — A keleti arcvonal többi részén a szovjet támadásai alábbhagytak. Az arcvonal egyes szakaszairól a következőket jelentik:

A kubáni hídfőnél, a Miusznál és a Donecnél az ellenséges támadások meghiusultak. Orel térségében az ellenség kedden is változatlan hevességgel támadott, de minden támadása meghiusult. A bolsevisták súlyos veszteségeket szenvedtek. Ezen az arcvonalszakaszon különösen kitüntette magát a 87-es Rajna-westfáliai gyalogos hadosztály. A bolsevisták támadásai, amelyeket az eddiginél gyengébb erőkkel hajtottak végre, a Ladoga-tótól délre elterülő térségben sikertelenek maradtak.

*

Sziciliában a tűzérségi tevékenység mindkét részről nagyobbodott. Az arcvonal középső szakaszán az angolszászok előretörése a német-olasz állások elhárító tüzében megakadt. Ezeket az előretöréseket ellentámadásokkal meghiusítottuk.

A sziget körüli vizeken a tengely légierői nappali és éjszakai támadással megsemmisítettek egy 7000 bruttoregisztertonnás tankhajót, 6 nagyobb szállítóhajót pedig megrongáltak.

*

Erős ellenséges bombázókötelékek az elmult éjjel folytatták terrortámadásaikat Hamburg városa ellen. Nagy károk keletkeztek és több városrészben tűz ütött ki. A lakosság körében veszteségek voltak. Eddigi megállapítások szerint éjjeli vadászaink és legelhárító ütegeink a bombázók közül 47 gépet lelőttek. Kedden légelhárító ütegeink a megszállott nyugati területeken további 9 ellenséges gépet lőttek le.

*

Német partvédelmi kötelékek egy brit gyorsnaszád kötelékkel folytatott harcban a holland partok előtt elsüllyesztettek egy tüzérségi gyorsnaszádot, egy másik naszádot pedig oly súlyosan megrongáltak, hogy elsüllyedésével számolni lehet. Gépeink teljes számban visszatértek támaszpontjaikra.

*

Német harcirepülőgépek az Atlanti óceánon megtámadtak egy ellenséges hajókaravánt és elsüllyesztettek 2 kereskedelmi hajót 12.000 bruttoregisztertonna űrtartalommal. Egy 5000 tonnás hajót oly súlyos találat ért, hogy oldalára dőlt. Megrongáltak még 2 nagy kereskedelmi hajót.

*

Német tengeralattjárók az Atlanti óceánon és a Földközi tengeren elsüllyesztettek 8 hajót összesen 44.245 tonnatartalommal és megrongáltak egy könnyű cirkálót, valamint 6 teherhajót és elhárító harcban lelőttek 3 ellenséges repülőgépet.

Berlin, július 28. (NTI) A keleti hadszintéren a harcok súlypontja kedden is az oreli térségben volt, ahol közel 183 ellenséges páncélkocsit semmisítettek meg. Berlinben általában megállapították, hogy a szovjet támadás kedden nem ért el semmi eredményt. Egyes helyi betörést ellentámadással meghiusítottak és visszavertek.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelenti:

Német nagyhatósugarú bombázók kedden a portugáliai partoktól kb. négyszáz kilométernyire nyugatra brit hajókaravánból egy 16 ezer és egy 8 ezertonnás kereskedelmi hajót süllyesztettek el, egy ötezer tonnás gőzös olyan súlyos sérüléseket szenvedett hogy elvesztése valószínű. A német bombázók sértetlenek. (MTI).

A Német TI. értesülése szerint német repülőkötelék július 27-én egysüllyesztett Szicilia vizein egy hétezer tonnás tartályhajót és hat szállítóhajót megrongált.

Német illetékes hely a keleti és sziciliai arcvonal helyzetéről

Berlin július 28. (MTI): **Illetékes helyen megállapítják, hogy úgy a keleti mint a sziciliai front egyik szakaszán sem tudott az ellenség semmiféle eredményt elérni és általánosságban megállapítható hogy mindkét fronton az ellenség ereje hanyatlik az előző napokhoz mérten. Kedden az a lendület amellyel az oroszok az egész frontra kiterjedő támadásokat vezették be ma már csupán az oreli fronton volt tapasztalható a többi szakaszokon harcok nincsenek. Orel ma is az a súlypont ahol az oroszok a legnagyobb áldozatok árán is kiakarják kényszeríteni a döntést. Eddig összes erőfeszítéseik meghiusultak.**

Sziciliában sem állt be lényeges változás az arcvonalon, ami azt jelenti, hogy az ellenség tegnap sem tudott előrenyomulni. Catánianál a támadó hadsereg szünetel. Az arcvonal középső szakaszán az Etna térségében tovább folyik a támadás és újból megkísérelték az angolszászok ezen a helyen a front áttörését. Az áttörési kísérletek azonban már a legelső vonalak előtt meghiusultak, úgyhogy az áttörésről még csak beszélni sem lehet. A tengerig húzódó arcvonalon, mely Catánianál kezdődik s Cafalóban ér véget állandóan harc folyik — amelynek során német—olasz csapatok szüntelen csatározásban állanak az ellenséggel. Az ellenség mindig újabb csapatokat tesz partra, ezzel szemben a német— és olasz csapatok az arcvonal megerősítésére sietnek és az újab erősítések jelentős nyomást gyakorolnak a harctéri helyzetre. — Érdeklődtünk azirán, hogy az Olaszországban lezajlott rendszerváltozás mennyire hatott az olasz csapatok harci értékére. — Azt a rendkivül megnyugtató választ kaptuk, hogy az olasz katonák harci készsége nagy megelégedéssel tölti el a német köröket. Itteni jól tájékoztatott körök, a maj nap folyamán annak a határozott meggyőződésne kadtak kifejezést, hogy az olasz király és Badoglio tábornagy állásfoglalása szerint a harcot a tengely tovább fogja folytatni és rövidesen arra fogja kényszeríteni az angolokat, hogy mostani illuziójukat elveszítsék. Kénytelen lesz tudomásul venni, hogy az olaszok még nagyon messze vannak a teljes fegyverletételtől s hogy az olasz kormány az olasz királlyal együtt el van készülve a harc folytatására a végső győzelemig.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a keleti harctér helyzetéről

Berlin, július 28. A keleti arcvonal súlyos harcaiban német csapatok kedden nagy elhárító sikereket értek el. A bolsevisták sem Orelnél, sem Leningrádtól keletre nem tudták áttörni a német állásokat, bár a védőkkel szemben emberben és nehéz fegyverekben sokszoros túlerőben voltak. A német hadvezetőségnek az a szándéka, hogy lehetőleg kímélje saját erőit, a szovjetnek pedig minél nagyobb ember- és anyagveszteséget okozzon, ezt a célt a németek kedden is elérték. Kedden a keleti arcvonalon ismét 164 páncélost vesztett a szovjet, amelyek közül 15-öt a légierő, 149-et pedig a hadsereg elhárító fegyverei pusztítottak el. — Ennek megfelelően magas a bolsevisták vesztesége más fegyverekben is. Egy német hadosztály, amely Oreltől délre harcol, 28 löveget semmisített meg. Ugyanilyen sikeresen helytállt a német elhárítás a leningrádi térségben is. Itt egész napon át tartó kemény harcokban visszavetették az ellenséget kiinduló állásaiba, sok fogoly került német kézre. Hogy a német légihaderőnek milyen nagy része van elhárító sikerekben, kitünik egy miuszi arcvonalon elfogott szovjet tiszt nyilatkozatából. Ezredét július 25-én német zuhanó bombázó nagy kötelék meglepetésszerüen megtámadta és teljesen szétugrasztotta. Az ezred törzskarának és vezetőségének nagy része bombatalálatok következtében életét vesztette. A csapaton rettenetes vakrémület lett úrrá úgy, hogy a megmaradt tisztek már nem tudták újra összeállítani. — Az Azovi-tenger és a bjelgorodi térség között kedden nem volt nagyjelentőségü harc. Ezzel szemben a bolsevisták a kubáni hídfőnél újra támadtak. Ezek a támadások azonban részben súlyos közelharcokban az ellenség véres vesztesége mellett összeomlottak.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése a sziciliai harcokról

Berlin, júl. 28. A sziciliai harctér minden szakaszán a helyzet a legutóbbi napokban az amerikai csapatok átcsoportosítása és Montgomery csapatainak megerősítése ellenére sem változott. Visszaverték mindazokat a súlyos támadásokat, amelyeket az ellenség parti útvonala mentén keleti irányba, valamint a Gangi-Agira-Leonforte térből kiindulva intéztek. Bár ezeket a támadásokat nagyobb páncélos és légierők támogatták, az ellenség érzékeny veszteségeket szenvedett. Az északi szakaszon mindkét részről élénkül a tüzérségi tevékenység. Patton tábornok kötelékei újból megkísérelték, hogy nagy erőkkel tért nyerjenek a parti útvonal mentén. Ezek a csapatok a német-olasz kötelékek erős ellenállásába ütköztek, úgy, hogy érzékeny véres veszteségeik következtében fel kellett hagyniok támadásaikkal. Miután az amerikai csapatok a középső arcvonalon Gangitól keletre véres veszteségeket szenvedtek, kedden újra támadták Gangi térségében, valamint Agiránál erős páncélos és repülőtámogatással a német-olasz védelmi vonalakat. Minden előretörésük meghiusult az ügyes védelmen. Az esti órákban az amerikaiak 23 páncélos elvesztese után felhagytak támadásukkal, hogy szerdán reggel erős tüzérségi előkészítés után Gangi térségében újra támadjanak. A catániai síkságon Gerbinitől északnyugatra véres veszteséggel visszaverték a britek előretörését. Brit bevallás szerint ez a térség valóságos páncéltemető lett a britek számára. (MTI)

„Mind közelebb jön az emberi történelem legnagyobb háborújának negyedik évfordulója" — írja a Völkischer Beobachter

A háború utolsó szakasza még nem érkezett el állapítja meg a német lap

Berlin, július 28. (NTI) *Mind közelebb jön annak a napnak a negyedik évfordulója, amelyen az emberiség történelmének legnagyobb háborúja megkezdődött.* — írja a Völkischer Beobachter szerda reggeli számában, megállapítván, hogy *időközben régóta elhalványultak azok a kérdések, amelyek akkor a közvita központjában álltak.* Csaknem teljesen elfeledték Danzigot és a lengyel folyosót, amelyért Anglia annak idején háborúba lépett. Félreismerhetetlenül világosságra került az a megsemmisítő szándék, melylyel egy zsidó jellegű világszövetség, a nemzeti szocialista Németország ellen a háborút megkezdte és azóta is folytatja. A Führernek ez a cselekedete, amellyel *a danzigi kérdést az ellenség igazi szándékai próbakövévé tette, világtörténeti szempontból helyesnek bizonyult.* Sohase lett volna belőle europai, vagy éppenséggel világkonfliktus, ha az ellenségben nem lett volna meg szilárdan a háborús elhatározottság.

A cikkíró ezután áttekinti a háború eddigi folyásának egyes szakaszait. A háborúnak ez a szakasza, amelyben az erők nagytömegü mérkőzéséről, a helytállásáról, vagy lanyhulásáról a belső harcierők próbatételéről van szó, *mégsem lesz ennek a háborúnak utolsó szakasza. Az ellenség akkor, amikor majd e nagy háború utolsó szaka kezdődik, Németországot a döntő szakaszra jól előkészített állapotban fogja találni.* (MTI)

Hölgyeim! **Hogy szép és tartós frizurájuk legyen, keressék fel bizalommal**

Pelles András

modern hölgyfodrász szalonját, Deák Ferenc-utca 14-16. szám (Iparkamara alatt.)

Az új olasz miniszterek

Róma, július 28. (Német TI.) **Renato Sandalli**, a légi erők altábornagya, az új olasz légügyi miniszter 46 éves. Genovából származik, az első világáborúban bersaglieri tisztként vett részt, a Szomáliföldön századosi rangban szolgált, majd különböző állami és parancsnoksági ügyosztályokon működött. 1938-ban a guidomiai repülőkísérleti állomás vezetője lett. Ezután Albániába ment. A légi erők altábornagyi rangját 1942 november 18-án kapta meg.

Federico Amuroso, az új közlekedésügyi miniszter nápolyi születésű, most 52 éves, résztvett a tripoliszi háborúban. A világháborúban a légi erők parancsnoka volt. 1935-től 1936-ig résztvett az abesszín hadjáratban, 1938-ban vezérőrnaggyá, három évvel később a légi erők tábornagyává léptették elő. A jelenlegi háborúban Szlovéniában és Dalmáciában a 9. és 2. hadsereg utászalakulatainak parancsnoka volt.

Raffaele de Courten altengernagy, az új olasz haditengerészeti miniszter 1888-ban született Milánóban, résztvett az első világháborúban is. 1928-ban sorhajókapitánnyá léptették elő és tengeralattjáróparancsnok lett, mint fregattkapitány tagja volt a vezérkarnak.

Carlo Favagrossa hadfelszerelési miniszter az egyetlen miniszter, akit átvettek az előző kormányból. Cremonában 1888-ban született. A líbiai háborúban önkéntesként küzdött és résztvett az első világháborúban is. 1925-ig a külföldi katonai diplomáciai képviselethez volt beosztva, ezután a római hadtest műszaki parancsnoka, majd egy páncélos dandár parancsnoka lett. A spanyolországi háborúban az önkéntes hadtest vezérkari főnöke volt. 1938-ban a bolognai Historia hadosztály parancsnoka volt. 1939 szeptember elején kettős feladatot kellett végeznie: polgári mozgósítás parancsnoka és a hadfelszerelés főmegbízottja volt. Ezt a főbiztosságot 1940 májusában államtitkársággá, 1943 áprilisában miniszteriummá alakították át, amelynek vezetését továbbra is Favagrossára bízták.

Dr Giovanni Acansira kereskedelmi miniszter 1884-ben született, több nemzetközi megbeszélésen résztvett, az első világháborúban megsebesült. 1940 júliusában kinevezték az olasz nemzeti bank vezérigazgatójává.

Dr Leopold Piccardi testületügyi miniszter Ventinigliában született, most 44 éves, az első világháborúban tüzértisztként vett részt. Kiváló közigazgatási jogász, több törvényt készített elő.

Melchiade Gabba vezérezredes, gyarmatügyi miniszter 1874-ben Milánóban született. 1911-től 1915-ig mint tüzértiszt Afrikában ütegparancsnok volt, majd a gyarmati seregtestek vezérkari főnökévé nevezték ki. 1921-től 1926-ig a gyarmati seregtest parancsnokaként működött, 1926 májusában vezérőrnaggyá léptették elő, majd állami állásokat töltött be. 1935 márciusában a keletafrikai olaszok vezérkari főnökévé nevezték, vezérezredessé 1940 májusában léptették elő, majd négy hónappal később 47 éves szolgálata után nem tényleges állományba helyezték. 1936-tól 1938-ig a 8. hadsereg parancsnoka volt. A szenátusnak 1939 óta tagja. (MTI.)

Róma, július 28. (MTI) — **Suardo gróf, az olasz szenátus** elnöke benyujtotta lemondását. A király és császár Badoglio tábornagy kormányfő előterjesztésére Thaon di Revel herceg, tengernagyot nevezte ki a szenátus elnökévé.

Az olasz ügyvivő Ghyczy külügyminiszternél

MTI jelenti: A budapesti olasz ügyvivő július 28-án megjelent Ghyczy Jenő külügyminiszternél. Bejelentette az új olasz kormány megalakulását és biztosította a magyar kormányt az olasz kormány változatlan hagyományos barátságáról.

Az olasz minisztertanács az 1928 december 9-én hozott és a fascista nagytanácsra vonatkozó törvény eltörlését határozta el

Róma, július 28. (Stefani.) Az olasz minisztertanács kedden, július 27-én tartotta első ülését Viminalon Badoglio tábornagy elnöklete alatt. A minisztertanács az ország politikai helyzetében beállott új helyzetre való tekintettel mindenekelőtt elrendelte a nemzeti fascista párt feloszlatását. Külön intézkedés történt, hogy a párttal függő viszonyban levő segélynyujtó, közművelődési és sportintézmények továbbra is működhessenek. A minisztertanács ezen az ülésen elhatározta, hogy az 1928 december 9-én hozott 2593. számú és a fascista nagytanácsra vonatkozó törvény eltörlését, amely összeférhetetlen az alkotmányos élet visszatérésével. Végül a minisztertanács elrendelte az államvédelmi bíróság felfüggesztését és a bíróság hatásköre alá tartozó ügyeket a jelenlegi háború egész tartamára a hadtestek bíróságaihoz utalták. (MTI.)

Mi történt a fascista nagytanácsban Mussolini lemondása előtt

Róma, július 28. (NTI): A Stefani Iroda hivatalos jelentést közöl a fascistapárt nagytanácsában történt eseményekről, amelyek Mussolini lemondásához vezettek. Ez a jelentés a következőket mondja:

1939 december 7-ike óta most, 1943 július 24-én hivták először ismét össze a nagytanácsot. Az ülés kezdetén a kormányfő beszámolót adott a politikai és katonai helyzetről. Ezután Grandi, a kamara elnöke napirendi javaslatot olvasott fel: „A fascista nagytanács legdicsőbb helytállói mai órában összegyülve, elsősorban adózok minden fegyvernem bátor harcosainak, akik Szicilia büszke lakosságával vállvetve igyekeznek dicső haseregünk nemes hagyományait és bátorságát valamint töretlen áldozatkészségét felujítani.

A bel- és nemzetközi helyzet, valamint a politikai s katonai hadvezetés megvizsgálása után kijelentette, hogy minden olasz szent kötelessége, minden áron megvédelmezni az egységet és függetlenségét a haza szabadságát, az áldozatok és négy nemzedék fáradozásának gyümölcsét, az olasz nép életét s jövőjét. Rámutatott minden olasz erkölcsi s anyagi egységének szükségszerűségére ezekben a komoly, a nemzet számára sorsdöntő órákban. Erre a célra szükséges minden alkotmány megalakulását és biztosította a magyar kormányt az olasz kormány változatlan hagyományos barátságáról.

Grandi — folytatja a Stefani Iroda jelentése — kérte a névszerinti szavazást. — Corza párttitkár másféle, Farinacci pedig ismét másféle hadirendi jelentést terjesztett elő. A vita szünet nélkül tiz óra hosszat tartott, vagyis július hó 2-én reggel három óráig. A vita végén a Grandi részéről előterjesztett napirendre 19-en igennel válaszoltak, heten nemmel. A nagy tanács egy tagja pedig nem szavazott. — A Farinacci-féle javaslat mellett egy szavazott, a Corza-féle napirendi javaslatot pedig visszavonták.

A németek Volchov kiürítése előtt minden katonai berendezést felrobbantottak

Berlin, júl. 28. (NTI) A keleti arcvonal középső szakaszán a németek július 28-án kiürítették Volchov helységét, miután előtőleg minden katonai berendezést, amelyek a szovjet számára fontosak lehetnének, szétrobbantottak. A német csapatok ellenséges behatolás nélkül más állásokat foglaltak el. (MTI)

A berlini török követ jelentéstételre hazautazott Ankarába

Istnbul, július 28. (Transkontinent Press.) A szerda reggeli török lapok jelentése szerint Saffet Arikan berlini török nagykövet útban van Törökország felé.

A berlini török követség ügyeit, a nagykövet távollétében, egy követségi tanácsos intézi. A nagykövet visszatérésének időpontját még nem határozták meg.

A szövetségesek igazi erőpróbája Sziciliában még hátra van, a keleti események problematikusak és rejtélyesek — írja egy angol katonai szakértő

Genf, júl. 28. Londonból jelentik: *A szövetségesek igazi erőpróbája Szicilia szigetén még hátra van*, jegyzi meg egy angol katonai szakértő a Daily Mailban. *Nem lehet azt állitani, hogy a szövetségesek Sziciliában az utóbbi nyolc napon céljukhoz közelebb jutottak volna.*

A keleti arcvonal eseményeiről azt irja, hogy *azok problematikusak és rejtélyesek. Hatalmas erők elkeseredett harcokat folytatnak ott, de a harci cselekmények hadászati kihatásában semmit sem lehet látni. (MTI)*

Róma: Nincs szó erkölcsi összeomlásról

Az eddigi rendszernek nem sikerült a háborúban az erők szükséges összpontosítását létrehozni és a számára előírt feladatokat teljesítenie

Róma, júl. 28. (NTI) Olaszország határain kívül *ne ítéljék meg tévesen az új olaszországi fejlődés értelmét és jelentőségét. Nincs szó erkölcsi összeomlásról.* Olaszország a fasizmus mögé állt, amikor az olasz nép szemében olyan mozgalomnak látszott, amely Olaszországot a süllyedés után ismét felfelé vihette. *Az eddigi rendszernek azonban nem sikerült a háborúban az erők szükséges összpontosítását létrehozni és a számára előírt feladatokat teljesiteni. Ezért Olaszországnak sorsa intézését azokba a kezekbe kellett adnia, amelyek minden erőt Olaszország megmentésére fognak fordítani.* (MTI)

Berlin: A német-olasz szövetségi viszonyban semmiféle változás nem állt be

Zürich, július 28. Berlinben hangoztatják, hogy a német—olasz szövetségi viszonyban semmiféle változás nem állott be.

Az Interinf beszámolója a szovjet haditengerészet által állitólag elsüllyesztett német hajók számáról

Berlin, július 28. (Interinf.) Mint az angol hirszolgálati iroda július 26-án jelentette, a Szovjet-Unió beszámolt a két év alatt a szovjet haditengerészet által állitólag elsüllyesztett német hajók számáról. Eszerint 960 hajót, összesen 2 millió 700.000 tonnatartalommal süllyesztettek el és 270 megrongálódott. Miután ezek a számok nem foglalják magukban a szovjet légi erő által elért eredményeket, amelyek a szovjet hadijelentések szerint igen magasak, szovjet vélemény szerint a német hajóveszteségek még jelentősen magasabbak. Jól értesült német tengerészeti körökből nyert értesülés szerint Nansen fregattkapitány a következőket mondta ezzel kapcsolatosan: **A szovjet által jelentett 2.7 millió tonnányi német kereskedelmi hajótér elsüllyesztése kb. a 70-szeresét képezi a tényleg beállt veszteségnek.** Német részről az Északi Jeges-tengeren, a Keleti-tengeren és a Fekete-tengeren elszenvedett veszteségeket veszik figyelembe. **A szovjet által jelentett 960 elsüllyesztett német hajó ötvenszerese a valóságban elszenvedett veszteségnek.** Teljesen felesleges ehhez a légből kapott jelentéshez még megjegyzést fűzni. Érdekes ezzel kapcsolatosan, hogy a szovjetnek a Jeges-tengeren, a Keleti-tengeren, a Fekete-tengeren és a Kaspi-tengeren, valamint a Volgán **elszenvedett kereskedelmi hajótérvesztesége a német veszteség kilencszerese.** A szovjet hadihajók veszteségei 35 egység, melylyel szemben a német veszteség kevesebb, mint ennek fele. (MTI.)

Feltétel nélküli megadást követel Olaszországtól Amerika is

Washington, július 23. Azokat a túlzott reményeket, amelyeket az Egyesült Államokban az olaszországi változásokkal kapcsolatban tápláltak, hűvös megfontolás váltotta fel. Amerikai megfigyelők szerint Badoglio tábornagynak az olasz néphez intézett felhívása Kerenszkinek az első világháború alatti magatartására emlékeztet. Egyébként hangsúlyozzák, hogy a szövetségesek az új kormány iránt sem tanusithatnak előzékenységet, — hanem ragaszkonak a feltétel nélküli megadáshoz.

Washington, július 28. Roosevelt elnök elitélte azt az egyik amerikai rádió által kiadott tájékoztatót, amely sértő megjegyzéseket tartalmazott az olasz uralkodó és a jelenlegi miniszterelnökről. Roosevelt kijelentette, hogy annak az adásnak sohasem lett volna szabad megtörténnie és felhatalmazása, valamint a kormány tudomása nélkül hangzott el. Roosevelt ezután hangoztatta, hogy Churchill tegnapi alsóházi beszédével egyetért és ő is a feltétel nélküli megadást követeli. Végül erélyesen kijelentette, hogy az amerikai kormány nem támogat semmiféle támadást, — amely az olasz király, vagy annak családja ellen irányul.

NTI. Mint Washingtonból jelentik, azokban az első magyarázatokban, amelyeket Roosevelt elnök Mussolini távozása alkalmával tett, kifejezésre juttatta, hogy Olaszország feltétel nélküli megadását továbbra is követeli, mint azt már Hull államtitkár hétfőn ki is jelentette. Roosevelt megtagadott minden egyéb felvilágositást. (MTI).

Pillanatképek a nagyerdei strandról

A Nagyerdő fái is sóhajtva hajolnak egymás felé és megprobálnak vedekezni a nap könyörtelen tűznyilai ellen. Ezáltal aztán hűsitő lombsátrat képeznek az alattuk meghúzódók számára.

Milyen kék az ég és milyen csilogó, aranyzöld szinű a nagyerdei strand vize!

A hideg medence baloldali részén úszóleckét vesz egy középkorú hölgy. Korán reggel szokott kijárni, amikor nem kell kitennie magát a kiváncsi tekinteteknek.

— Csak lassan és nyugodtan nagyságos asszonyom! Az ujjakat összezárni, a lábat egészen kinyujtani! — Az úszómester hangja megnyugtató, a hölgy jobban bizik benne, mint az elmerülést megakadályozó kötélben, melyre időnként aggodalmasan fel-felnéz. Mélyet lélegzik, mely sóhajnak is beillene és megadja magát sorsának: újra kezdi az elrontott tempót.

— Rémes, hogy ismét fellegesedik! Az ember nem bir alaposan lebarnulni — jegyzi meg egy ugyancsak csokoládészinűre égett fiatal lány. (De hát mi elég a mai fiataloknak?)

— Olvassunk közben, hamarabb telik az idő és legalább nem bosszankodunk — ajánlja a barátnője. Hamarosan előkerül a könyv. Lin Yutang: »Bölcs mosoly« cimű munkája. Azaz ez csak a külszín, a könyv fedőlapja. Mert belül valami egészen könnyű szerelmes kis história húzódik meg.

— Tudod drágám, az embernek adnia kell a külszinre. Ma úgyis divat keleti dolgokkal foglalkozni. És miért ne higyjék rólam, hogy engem csak a komoly és mély könyvek érdekelnek!

A strandoló közönség álmainak álma egy fiatal férfi. Jobban mondva nem is maga a férfi, hanem a színe, mely a legsötétebb barna színhez kerül napról-napra közelebb. Csoda-e? Hiszen a vizbe csak nagyritkán mer beugrani, mert véleménye szerint minden percért kár, amit nem a napsugárnak szentel. Csillog az olaj izmos hátán s ő, mint aki tudatában van hóditó voltának, enyhe gúnnyal szemléli a »világosakat«. (Milyen tragédia is az, hogy télire kifehéredik az annyi fáradsággal és verejtékes várakozással megszerzett »jelmez«!)

A hölgyeknek kettős problémája az úszás. Nekik nemcsak az úszástudásra van szükségük, hanem arra a zseniális képességre is, hogy egyúttal teljes épségükben megőrizzék gondosan kezelt és lágy, avagy akaratos hullámokba bodrositott frizurájukat.

A fiatal lány, aki előttünk áll, nem hiú természetű, mert kis háromszögű kendővel erősen lekötve fürtjeit, nagy tempókban szeli a vizet. Szabályos időközökben a víz alá bukik, tehát komolyan úszik. A kendőt néhány tempó után lesodorják a hullámok, hosszú haja szemébe csapódik. Megköti még sokkal erősebben az akaratos kendőt. Az eredmény mindössze újabb ötpercnyi karmozdulat. De nem adja fel a küzdelmet. A kis kendő helyett a frotirtörülközővel próbálkozik. Igaz, nem fürdősapkának szánta, de mit csináljon az ember a mai gumiszegény világban? Minden hiába. Néhány percnyi küzdelem után a törülköző teljes terjedelmében úszik a vizen. Az ifjú »harcos« tehetetlenül néz körül. Vágyakozva tekint a még itt-ott felbukkanó »rendes« fürdősapkákra és gazdáikra. Aztán kilép a partra és kimerülten ledől az egyik beveröre. Meg szerencse, hogy a napsugár fogyasztását senki sem korlátozhatja!

— Hogy mire nem képesek ezek a mai lányok! Ledegetik azt a gyönyörű fehér bőrüket. Bezzeg a mi időnkben a legfehérebb bőrűt tartottuk a legszebbnek, de hát az régen volt. — Az öreg néni nem szórakozásból nanem reumája gyógyitása céljából keresi fel a fürdőt. Természetesen árnyas helyet néz ki a melegvizes medencében, ahol még igy is felhúzza a napernyőt. Igaz, ő már nem fiatal, de azért hű marad nagyanyai hagyományaihoz. S ezek közül nem utolsó a napfény s ennek következtében a szeplők ellen való védekezés.

— A család egészen otthonosan rendezkedett be a gyepen. Középen kiterítve az abrosz, rajta az ebédre hozott kincsek. Pompás minden, de a családfő mégis megkiván egy zonaporköltet. Utána természetesen sört. Nincs hiány semmiben. A strandon egyaránt megtalálható a »vendeglő«, a »sörözö«, a »fagylaltozó«, a fényképész, a fodrász, a cukorkaárus.

— Kár lett volna elmennünk nyaralni — jegyzi meg s ragyujt egy cigarettára. — A nyaralás ma fárasztó dolog, de itthon legalább pihenhetünk!

A rádió népszerű keringőt játszik. Hangját itt-ott megszakitja a boldog fürdőzők kacagása. Élvezik a nagyerdei strand páratlan szépségeit, a vizet, a levegőt, a napot. És egyre általánosabb lesz a vélemény, hogy legeslegjobb itthon nyaralni...

Majszki londoni szovjet nagykövet külügyi h. népbiztos lett

Stockholm, július 28. — A szovjet hirszolgálati iroda közlése szerint a **népbiztosok tanácsa Majszkit külügyi h. népbiztossá nevezte ki.** A jelentésből nem tűnik ki, vajjon Majszki, aki jelenleg Moszkvában tartózkodik, új megbizatása mellett londoni nagykövéti állását megtartja-e, vagy nem tér vissza többé Londonba.

Romániában titkos kommunista szervezeteket lepleztek le

A rendőrség titkos egyesületet leplezett le Bukarestben. Hazafias elnevezések alatt kommunista propagandát üztek. A letartóztatottaknak titkos nyomdájuk is volt. Röpiratokat nyomattak, s ezeket a munkások között terjesztették a tengelyhatalmak elleni felhívásokkal.

Szabadka város 200 éves jubileuma

Az idén ülti meg Szabadka városi rangra emelésének kétszázéves évfordulóját. A jubileum alkalmából tartandó diszközgyülésen a város polgárságát felajánlják Jézus Szentséges Szivének és Szüz Máriának.

Szabadka már az őskorban lakott hely volt, a tatárok elpusztitották. Nevét a benne lakó szaban királyi jobbágyoktól nyerte.

Nyári Egyetem

AUGUSZTUS 1-ÉN NYILIK MEG A DEBRECENI NYÁRI EGYETEM

Antal István dr m. kir. miniszter mondja a megnyitó beszédet

Vasárnap délelőtt 10 órakor a debreceni Központi Egyetem díszudvarán tartja a debreceni Nyari Egyetem ezévi megnyitó ünnepélyét, melyen a magyar politikai élet és magyar közélet legkiválóbb képviselői lesznek jelen. Az ünnepségen a vallás- és közoktatásügyi minisztert *fáji Fáy István államtitkár* fogja képviselni, *a megnyitó beszédet dr. Antal István* m. kir. nemzetvédelmi propaganda miniszter fogja mondani, a miniszterelnök képviseletében beszél *dr. Pataky Tibor* államtitkár s meg fog jelenni a nem rég kinevezett francia követ is, aki beszédet mond a francia tanárok részére rendezett továbbképző tanfolyam alkalmával. Az egyes nemzetek képviselői is beszélni fognak, valamint az Egyetem rektora s a Nyári Egyetem igazgatója, *dr. Milleker Rezső* egyetemi ny. r. tanár fogja üdvözölni a több mint 800 tagból álló hallgatóságot.

NEMZETVÉDELMI ELŐADÁS SOROZAT A NYARI EGYETEMEN

A m. kir. nemzetvédelmi propaganda miniszter hivatala a debreceni Nyari Egyetem keretében Nemzetvédelmi Előadássorozatot rendez augusztus 9—14 között. Ez iránt az előadássorozat iránt is országosan nagy érdeklődés mutatkozik. Az előadássorozat előadói és előadásai a következők: *Alföldi Lajos*, a m. kir. Nemzetvédelmi Propaganda Miniszter Hivatala nemzetpolitikai ügyosztályának vezetője: **A társadalom szerepe és** feladata a propagandában, *Borsody István dr.* szerkesztő: A cseh propaganda módszerei és működése, *Eszterhás István dr.* miniszterelnökségi miniszteri titkár, sajtóelőadó: Támadás és védekezés a propagandában, *Gáspár Jenő dr.* m. kir. kormányfőtanácsos, az Országos Magyar Sajtókamara igazgatófőtitkára: A magyar ujságirás szervezetei, *Gedényi Mihály* miniszteri s. titkár, az Országos Irodalmi és Művészeti tanács főtitkára: Az irodalom hatása a közvélemény alakulására, *Kolosvári-Bocsa Mihály dr.*, az Országos Sajtókamara elnöke: A sajtó története és közvélemény alakító szerepe, *Koréh Ferenc* szerkesztő, a sajtóelőadó: Magyarország elleni propaganda egy idegen fővárosban, *Nagy Sándor dr.*, a Hunnia-filmgyár igazgatója: A film és a propaganda, *Szendi János* áll. gimnáziumi tanár: Nemzeti hagyomány, nemzeti propaganda, *Tóth László dr.* m. kir. kormányfőtanácsos, főszerkesztő: A nemzeti keresztény sajtó megszületése, *Turmezei László* a Nemzetvédelmi Akadémia ügyvezető igazgatója: A néprokonsági gondolat a propaganda szolgálatában, *Vajda Ferenc* főszerkesztő: Az emigrációk harca magyarország ellen, *Zilahi-Sebess Jenő dr.* miniszteri titkár: A külföldi propaganda alapténvezői.

Csokonai Színház

Telefon 25—45

Július 31-én, szombaton este, augusztus 1-én délután és este

KISS FERENC

felléptével

Paul Geraldi színjátéka

SZERETNI

Pénztár péntek d. e. 10-től.

Az előadások este ½8 és d. u. 4 órakor pontosan kezdődnek.

Tánciskolák

* **Vattay Margit** tánciskolájában augusztus 4-én diákkolon kezdődik. Kossuth-u. 11.

Hivatalos közlemény a húsjegyrendszer bevezetéséről

A húsfejadagelőreláthatólag személyenként heti tíz deka lesz. — A jegyrendszer augusztus 16-án lép életbe.

A m. kir. közellátásügyi miniszterium rendelkezése folytán Debrecenben 1943 évi augusztus hó 16 napjától kezdve a hús egyenletes elosztása céljából jegy rendszert vezetek be.

A jegyrendszer bevezetésével egyidejűleg a hústalan napokra vonatkozó tilalom megszűnik.

A jegyrendszerbe csak a húsiparosok által közfogyasztásra vágott sertésből, vágómarhából, borjúból és lóhúsból kitermelhető hús- és húsfélék vannak bevonva. Nem esnek a jegyrendszerbe a baromfi, a hal, a húskonzerv, juh és kecskehús, vadhús, amelyek szabad forgalomban maradnak. Borjut vágni saját házi vagy gazdasági szükségletre tilos.

A húsjegyet az előírt igénybejelentési lap benyujtásával lehet kérni.

Nem igényelhetnek és nem kaphatnak húsjegyet a m. kir. honvédség, a m. kir csendőrség, m. kir méneskar ellátásában levő legénység. A m. kir honvédség, csendőrség s méneskar hivatásos tisztjei, tiszthelyettesei s honvédségi alkalmazásban levő polgári alkalmazottak, akik honvédségi húsellátásbn részesülnek a részükre és családtagjaik részére kiadott polgári húsjegyeket tartoznak az illetékes katonai parancsnokságnál (katonai hatóság nál) beszolgáltatni. — b) Az egy éven aluli gyermekek, minthogy azok nem húsfogyasztók. — c) Az egyetemi klinikák, auguszta-szanatórium, gyermekmenhely, s szülőotthon és tüdőbeteggondozó intézet ápoltjai és bentétkező alkalmazottai saját személyükre nézve, minthogy ők közvetlen intézeti húsellátásban részesülnek. d) Azok, akik sertést vágnak, a sertésvágástól számított hatvan napig. — e) Az orth. izr. felekezethez tartozók.

A húsfejadag előreláthatólag személyenként és hetenként színhúsban tíz deka. Pótjegy után emelt (kétszeres) fejadag jár, a katonai felügyelet alatt álló hadiüzemek munkás — nem irodai — minőségben dolgozó alkalmazottainak saját személyükre nézve, továbbá a MÁV gépjavító műhely, a MÁV üzletvezetőség és államvasútak, a Helyi Érdekü Vasútak, Helyi Vasút, m. kir. postaigazgatóság és postahivatalok. m. kir. dohánygyár és dohánybeváltó ugyancsak munkás és altiszti (nem irodai) minőségben dolgozó alkalmazottainak saját személyükre nézve, végül m. kir. államrendőrség és hivatásos tüzoltóság tényleges szolgálatot teljesítő legénységi (altiszti) állományban levő tagjainak szintén csak saját személyükre nézve **Más személyeknek vagy más minőségben dolgozó munkásoknak pótjegy, vagy emelt fejadag nem jár.**

Azt, hogy a húsjegy és húspótjegy egy-egy szelvényére mennyi hust lehet vásárolni, mindenkor a helyi lapok keddi számában megjelenő hirdetményben fogom közölni.

Ezidőszerint a húsjegy és húspótjegy egy-egy szelvényére — vagylagosan és a húsiparos készletéhez képest alábbi választékszerint lehet vásárolni

1. Marhahúsból **csontnélküli** vesepecsenyéből, felsárból, (gömbölyü, hosszú) **fehérpecsenyéből** rekeszhúsból, lapockából, csontnélküli lábszárhúsból, fartőből, nyakhúsból, tarjából, gulyáshúsból, dagadóból : **10 deka színhúst s ehhez még 2 deka nyomtatékot összesen tehát 12 dekát. Nyomtaték alatt máj, szív, vese, tüdő, tőgy és csont értendő.**

2. Marhahúsból a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül nyakhúsból, tarjából, gulyáshúsból 12 dekát.

3. Csontos marhahúsból, csontos hátszinből, rostélyosból, tarjából, szegyből, csontos oldalasból a benne evő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 15 dekát.

4. Csontnélkül **sertéshúsból**, — (comb, lapocka, csipőhús) **10 deka színhúst, s ehhez még 2 deka nyomtatékot.** Nyomtaték alatt máj, szív, vese, tüdő, csont értendő.

5. Csontos sertéskarajból (hosszú, rövid) csontos tarjából a benne levő csontttal, de külön nyomtaték nélkül 12 dekát.

6. Csontos sertés oldalasból a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 15 dekát.

7. Sertés kocsonyahúsból (körröm, fej, farok) a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 20 dekát.

8. Malachúsból, annak összes húsféleségéből a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 20 dekát.

9. Kolbászból (70 százalékban marhahúsból készítve), főzött sertésoldalasból 10 dekát.

10. Virsliből, parizerből, szafaládéból, a hatósági hússzékben kiárúsított párolt sertésből, vagy marhahúsból 20 dekát.

11 Egyéb felvágottból (hússajt, veronai, mortadella, krakkói) továbbá a natóságilag kiárúsított csekélyebb tápláló és élvezeti értékü húsból 15 dekát.

12. Főzött sertéssonkából és egyéb főzött sertéshúsokból (kivéve az oldalast , 9. alatt) 5 dkg.

13 Borjúhúsból, csontnélküli combszeletből, felsárból, fehérpecsenyéből, fartőből, lapockából, hashúsból és lábszárhúsból 10 deka színhúst s ehhez még 2 dkg. nyomtatékot, összesen 12 dekát.

14. Csontos borjúhúsból : borjúvesésből, borjúkarajból, lábszár húsból, a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 12 dekát.

15. Csontos borjúhúsból: nyakból, tarjából és szegyből a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 15 dekát.

16. Lóhúsból, csontnélküli vesepecsenyéből, felsárból, gömbölyü, hosszú) fehérpecsenyéből rekeszhúsból, lapockából, csontnélküli lábszárhúsból, fartőből nyakhúsból, tarjából, gulyáshúsból 20 deka színhúst s ehhez még 4 deka nyomtatékot, összesen tehát 24 dekát. Nyomtaték alatt máj, szív, vese tüdő és csont értendő.

17. Lóhúsból a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül, nyakhúsból, tarjából, gulyáshúsból 24 dekát.

14 Csontos lóhúsból, csontos hátszinből, rostélyosból, tarjából, szegyből, csontos oldalasból a benne levő csonttal, de külön nyomtaték nélkül 30 dekát.

A fentiek szerint a húshoz járó csontokon felül **csontot húsjegy nélkül csontárban korlátozás nélkül lehet vásárolni.**

A sertés (malac), marha (bivaly), borjú, bivalyborjú, ló (csikó) belsőségek : nyelv, tüdő szív vese, máj, velő, mirigy, pacal, vér és csont és ezek készítményeinek (hurka, disznósajt stb), forgalma szabad marad és ezek ezután is jegy nélkül vásárolhatók.

Azok az üzemek (hadiüzemek) vállalatok, gyárak, intézetek, intézmények, amelyek akár saját hízlalásból, akár bérhízlalási szerződés alapján sertést vágnak, a kitermelt húsból, valamint a részükre esetleg kiutalt húsfélékből csak a fentiek szerint megállapított fejadagot (pótfejadagot) szolgáltathatják ki s a kiszolgáltatott hús és húsfélék mennyiségével a közélelmezési ügyosztálynál ugyanazon szabályok szerint kötelesek elszámolni, mint a húsiparosok.

A húsjegyek és húspótjegyek névre szólóak s azokat átruházni tilos. Elveszett, ellopott, húsjegyek helyett újabb húsjegyeket kiadni nem szabad.

A Debrecenben kiadott húsjegyeket csak Debrecenben lehet beváltani éspedig a marhahúst, borjúhúst és sertéshúst és az ezekből készített feldolgozott hús féléket :

a) bármely húsiparosnál vagy húskészítmények eladásával foglalkozó kereskedőnél;

b) vendéglátó ipari üzemeknél;

c) lóhúst csak a következő lómészárszékekben lehet beszerezni Kiss Gyula üzlete, Hatvan u. 71., Kiss Zoltán üzlete, Csapó u. 93., id. Tokai János üzlete, Salétrom u. 2. sz., özv. Tokai Jánosné üzlete, Kassa út 2. sz. Tóth András üzlete, Rákóczi u. 6. szám.

Más városban, vagy községben kiadott húsjegyek Debrecenben nem érvényesek és itt be nem válthatók.

Minthogy a sertésvágások száma mélyen lecsökkent, a húsjegy szelvényeket általában csak marhahúsra lehet beváltani, sertéshúst a húsiparosok csak kis mennyiségben tudnak forgalomba hozni.

A húsjegy egy-egy szelvényét csak azon a héten hétfőtől vasárnap estig lehet beváltani, melyet a heti hírlapi hirdetmények megjelölnek. A beváltott jegyszelvényekkel a húsiparosok és vendéglátó üzemek minden hétfőn kötelesek leszámolni, így a lejárt jegyszelvényeket be nem válthatják..

Szabadságra Debrecenbe érkező katonák szabadságolási okmányuk felmutatása mellett, Debrecenbe érkező s itt magánháztartásban megszálló vendégek és átutazók, ha itt tartózkodásuk egy hetet meghalad, itt tartózkodásuk idejére, ideiglenes rendőri bejelentőlapjuk felmutatására a szállást adó háztartás kérésére hetenként egy-egy húsjegy szelvényt kaphatnak. Egy hétnél rövidebb időre magánháztartásban megszálló vendégek húsjegyet nem kaphatnak.

Szállodákban, penziókban megszálló vendégek hús napijegyet a szálloda, pensio vezetőségétől kaphatnak, mely akár vendéglátó ipari üzemben, akár húsiparosnál beváltható.

A kiadott hús napijegyekkel a szállodások s penzió tulajdonosok a külön kibocsátott rendelkezések szerint minden hétfőn kötelesek elszámolni. A hús napijegyek kiszolgáltatása tekintetében szállodáknál és penzióknál minden megkezdett nap egy egész napnak számít.

A rendes húsjegy szelvényeit a vendéglátó ipari üzemeknél is be lehet váltani, a hús pótjegy szelvényeket azonban csak a húsiparosoknál.

A vendéglátó ipari üzemekben (vendéglőkben, penziókban, kávéházakban kifőzésekben kocsmában közületi, vállalati, üzemi étkezdékben stb) étkezők a húsétel kiszolgáltatása ellenében érvényes húsjegy szelvényüket átadni kötelesek. A belsőségből, s vadhúsból, halból, szárnyasból, juhból, kecskéből készített húsételekért, hurkáért, disznósajtért húsjegy szelvényt a vendéglátó ipari üzemek sem szedhetnek A vendéglátó ipari üzemek a részükre elszámolásra kiutalt húsmennyiségnek csak 80 százalékával kötelesek elszámolni. Étlapjaikon azonban feltüntetni kötelesek, hogy husjegy szelvényt mely húsételek után szednek.

Az élő vágóállatok átvételéről, azok levágásáról, a húsiparosok közötti felosztásáról, a húsiparosok számlalapjának megterheléséről és az elszámoltatás részleteiről külön rendelkezések vannak kiadva.

A húsjegyek igénylésére és átvételére vonatkozó rendelkezéseket későbbi hirdetményem fogja tartalmazni. **Polgármester.**

A múlt században a hölgyek előtt való dohányzás még olyan illetlenségnek számított, hogy egy illemkönyv szerint az illető úrnak dohányzás után csak tetőtől-talpig átöltözve volt szabad hölgytársaságban megjelennie.

Üzenetek a frontról

Saulo Béla honvéd Debrecenben és Fogarason lakó hozzátartozóit megnyugtatja, hogy teljesen egészséges, jól van. Levelet vár.

Györey György bajtárs a K. 311. tábori postaszámról üzeni Györey Istvánnak, hogy ma reggel Budapestre érkezett. Kéri, azonnal jöjjenek fel Pestre, Tirkos Mária ugyancsak jöjjön fel Izsákról.

Sajtos Bálint szakaszvezető a K. 08 tábori postaszámról értesíti szüleit és menyasszonyát, Debrecenben és Törökszentmiklóson, hogy semmi baja nincs. Kéri, írjanak, szerető csókjait küldi.

Szabó Lajos őrmester a D. 545 tábori postaszámról üzeni Vámospércsen lakó szüleinek, hozzátartozóinak és Kiss Erzsikének, hogy a legjobb egészségben van, ne aggódjanak érte. Kéri írjanak minél gyakrabban.

Simon Pál honvéd az F. 235 tábori postaszámról sok szeretettel csókolja Hajdúszoboszlon lakó feleségét. Egészséges. Csomagot vár.

Nagy Bálint őrvezető a Z. 610 tábori postaszámról üzeni szüleinek Debrecenbe, Vargakert Legányi u. 9. szám alá, hogy jól van, nemsokára hazatér, ne aggódjanak érte. Menyasszonyomnak Máramarosszigetre üzenem: egészséges vagyok és kérem, legyen türelemmel, mert nemsokára ismét viszontlátjuk egymást a nagy és boldog magyar hazában.

*

Katona János honvéd a Z. 610 tábori postaszámról üzeni Debrecenbe szüleinek, sógorának és ismerőseinek, hogy egészséges. Ne aggódjanak miatta. Sok levelet vár. Kéri sógorát, hogy a »Debreczen«-t küldje a harctérre, eddig még rendesen megkapta. Szeretettel csókolja mindnyájukat.

Bakó Imre tizedes F. 838 tábori postaszámról kéri Ambrus Sándort, hogy járjon el a városi szociális ügyosztálynál családi segélye ügyében. Szivességét előre is hálásan köszöni és sok üdvözletet küld.

*

Szabó Sándor őrmester a K. 206 tábori postaszámról üdvözli szüleit és testvéreit, valamint összes ismerőseit. Kéri, ne aggódjanak miatta, mert jól van. Nagyon várja levelüket. Mindnyájukat szeretettel üdvözli.

*

Orgonási László honvéd a B. 348 tábori postaszámról a következő üzenetet küldte a »Debreczen«-nek: Kedves Szerkesztő Úr! Nem is tudom, hogyan köszönjem meg szivességét, hogy lapjában közölte kérésem. Most újólag bebizonyították, hogy velünk éreznek és cselekednek. Az üzenetre 183 választ kaptam. Ilyen sokra nem számítottam. Mindegyikre nem áll módomban válaszolni, mert ennyi tábori lappal nem rendelkezem. Még válogatni is nehezemre esik, mindenki olyan szépen, őszinte érzésekkel írt. Remélem ezek után megértik helyzetemet. Igérem, hogy mint eddig, úgy ezentúl is fokozottan megállom helyemet, mert látom, van értelme és célja. Bajtársi tisztelettel: Orgonási László.

FILM

A HUNGÁRIA filmszinház „Egy lány, aki mindent tud" c. filmet újította fel . A darab meséje és kibonyolitása sokkal inkább színpad, mint filmszerü. Az értékes és szinvonalas mese a megoldás e módjában sokat veszit vonzó hatásából. Magda Schneider kifejező játékmüvészete mindazonáltal tökéletes hatású és kifejező erejü. Mellette Carosta Löck kifogástalanjátéka emelkedik az átlag fölé.

Meteor Mozgó műsora

Csütörtökön fél 5, fél 7 és fél 9 órakor utoljára !

Csak felnőtteknek !

Boris Karloff, Nan Grey

III. RICHARD

Pénteken : szünet. Szombattól: 2000 pengős férfi, magyar film.

Apolló filmszinház

MA BEMUTATÓ !

Hans Moser és Theo Lingen főszereplőkkel :

Minta férj

A legjobb német vígjáték. Új ötletek, egyéni humor filmje.

Előadások : ½5, ½7 és ½9

Vígszínház mozgó

Végig magyarul beszél az óriás sikerü svéd filmremek ! 16 ÉVEN FELÜLIEKNEK !

WALBURG-ÉJI KALAND

Tugvid Bergman és Laos Blanson a főszerepekben.

Előadások : ½5, ½7 és ½9.

Hungária Filmszinház

EGY LEÁNY AKI MINDENT TUD

Főszereplők :

Magda Schneider, Carsta Löck

Előadások fél 5, fél 7 és fél 9 órakor.

Berlini levél az első benyomásokról

A DEBRECZEN egyik munkatársa, Pálfy József Levente pár nappal ezelőtt Berlinbe utazott tanulmányútra, mint a Reichsverband Der Deutschen Presse ösztöndíjasa Igy alkalma nyilik arra, hogy a DEBRECZEN olvasói számára beszámoljon eredeti helyszini tanulmányok alapján megirt cikkekben a németországi tanulmányairól.

Berlin, július derekán.

Már egy hete, hogy a négymilliós birodalmi főváros 4,000.001-ik lakosa lettem. — Ideje, hogy papírra vessem első benyomásaimat, apró megfigyeléseimet, amelyek nem adhatják teljes képét a mai Berlinnek — nem is akarhatják adni —, de „hűek a haladékony időkhöz", azaz a kis képek vetületei a nagy háborúnak.

* * *

Bár nem tartozik szorosan a tárgyhoz, egypár szót az utazásról. Hiszen fél Európán kell végigdöcögni, amíg Debrecenből Berlinbe ér az ember. A mai, tengely-Európa szíve ma Berlin. Vegyes a vonatok közönsége. Bolgár hajókormányos, cseh munkás, horvát önkéntes SS-tiszt, magyar diákleány, német kereskedő: minden náció megtalálható fülkénkben.

A kocsikban a megszokott, az odahaza megszokott tömeg és szorongás. Hiába megy ki az ember egy órával előbb a pályaudvarra, már akkor sem lehet elrejteni a fülkében és a folyosókon azt a bizonyos gombostűt... Csak itt gyorsabban adnak helyet az anyáknak és az idősebbeknek.

Útközben szigorú igazoltatás. Hiába, háborús országban vagyunk.

* * *

Az Anhalt-i pályaudvaron, a külföldiek számára szolgáló információs irodában utalnak ki szállodai szobát az idegennek. Van szoba, de csak három napra... Három napnál tovább csak az lakhat szállodában, akinek különleges engedélye van. Így érik el, hogy a szállodák eredeti rendeltetésüket töltik be.

* * *

Lakás után az élelmezés kérdése jön előtérbe. A jegyek ! ! ! Itt aztán mindent csak jegyre lehet kapni. Élelmiszerjegyeket már a határon adnak, de akinek nincs, az Berlinben a külföldiek külön jegyirodájában pillanatok alatt megkapja a legszükségesebb jegyeket. Minden jegyet csak egyhónapi tartózkodás után kap meg a külföldi, addig meg kell elégednie kenyér, hús-, margarin-, vaj-, sajt- és ú. n. tápszer-„Nährmittel" jegyekkel. Az utóbbira vendéglőkben adnak egy félig édes, puddingszerű valamit.

Az árak olcsóbbak, mint odahaza. Jó vendéglőben is megebédel az ember két márkáért, beleértve az elmaradhatatlan pohár sört is.

Első este érdekes esetem volt a vendéglőben. Nyolc óra előtt öt perccel érkeztem, amint szabad helyet találok, hívom a közelben álló pincért. Nem mozdul... Újból hívom, erre méltatlankodva odajön s azt mondja :

— Uraságod nem tudja, hogy hírek jönnek ? Addig nem szolgálhatok ki, amíg nem értek véget...

Sürgősen bocsánatot kértem és egy negyedórát vártam. Valóban, az egész teremben mély csend lett, úgy hallgatták a rádió híreit...

Egy másik este későn, kilenc után jutottam el a vendéglőbe. A meleg ételek már kifogytak, a pincér csak a „Pikanter Muschelsalat" című ételt ajánlotta. Éhes voltam, s hozta is. Eszem, eszem s nem jövök rá, hogy mi lehet. Van benne minden, hússzerű is, olyasmi, mint a húson a zsír, puha, lágy... Megettem, s a kíváncsiságtól kifurt oldallal rohantam haza, hogy szótáramban megnézzem, mit is ettem... Uramisten ! Az állott benne, hogy a Muschel az bizony tengeri csiga, olyan kagylós féle...

* * *

Ezekután városnézés következik. Három napig jártam az utcákat s nyomát nem láttam a bombázásoknak.

A mai Berlin kevesebb látnivalót nyujt az idegennek, mint a békeévek Berlinje. A szobrok, értékes műemlékek befalazva, a gyönyörű utak zöld lombokkal álcázva, a múzeumok kincsei, s egyes múzeumok egész anyaga a pincékben.

Van viszont szomorú látnivaló, mint például a Szent Hedvig-templom, ez az ódon, köralakú templom, amely még ma is romokban áll. Kupolája bedőlt, a templom közepén ma is füstös, égett gerendák vegyülnek a törmelékkel. A körfalak kormosan merednek az ég felé.

Az elővárosokban, ahol közép osztálybeliek, kereskedők, hivatalnokok, munkások laknak, sok-sok leégett házat láthat a járókelő, legtöbb még a sokat emlegetett március 1-i nagy légi támadáskor szenvedte sérülését. Lakóik már talán berendezkedtek új lakóhelyükön, amely nem más, mint a nagy lakással bíróknak e célra hatóságilag igénybevett néhány szobája. Az új berendezési tárgyak pedig minden üzletben megkaphatók. A „Bombenbeschädigte", a bombatámadás által sujtottak az egyetlenek, akik a mai Berlinben mindent megkaphatnak. Az üzletekben külön felírás mutatja, hogy egyes áruk csak ezek számra adhatók el.

* * *

Második éjszaka kijutott részem a légitámadásból is. Amikor felüvöltött a sziréna, egy ugrással kinn voltam az ágyból. Csak dícsérhettem az okosságomat s előrelátásomat, hogy fekvés előtt mindent úgy rendeztem el, hogy gyorsan kelhessek fel és értékesebb holmijaimat két bőrönddel magammal vihessem az óvóhelyre. Igaz, hogy amikor a bőröndökkel mit sem törődve, hanyatt-homlok lerohantam az óvóhelyre s kiderült, hogy én vagyok az első — nos, akkor elszégyeltem magam és szépen visszamentem a bőröndökért. A megmászott négy emelet volt a sietség büntetése. Valóban kár volt a nagy rohanásért, csak egy negyedóra múlva hangzott fel a géppuskák kattogása, majd a légvédelmi ágyuk tüzének erősebb moraja. Nem volt komoly támadás, csak egy-két gép lehetett a város felett, ezeket hamar el is űzte a légvédelem. Érdekes volt figyelni az embereket az óvóhelyen. Akik már többször, komolyabb alkalmakkor estek át a tűzkeresztségen, látszólag unottan olvastak, vagy kísérelték meg az alvást. Mások, akiknek ez ujság volt, próbálgatták az érzést, milyen is az, egy légitámadást átélni. Kis félelem váltakozott az arcokon fölényes, magabízó mosollyal. Még mindenkiből egyszerre, közvetlenül és természetesen tört ki a „Hál' Istennek", amikor újból felbúgott a sziréna, most már megnyugtatólag. Egy pillanatra min denki arcáról lehullott az álarc, de aztán újból visszakerült a fölény: „Ugye mondtam..." „Én éreztem..." Hiába, már az az egy pillanat megmutatta, hogy a veszély idején nincs tapasztalt és kezdő, csak ember van...

* * *

Berlinben sok magyar él, viszonyaikról, számukról még nem írok, mert pontos adatokat nem tudok mondani.

De a földalattiban a szemem Karácsonyi J. porszívóreklámján akad meg, a telefonkönyv megfelelő oldalán annyi Szabó sorakozik, mint egy kisebb vidéki városában odahaza, a villamoson itt is, ott is feltűnik egy-egy gomblyukban a piros-fehér-zöld, vagy a címeres jelvény. Debrecenivel is találkozik az ember. A Savigny-Platz megállóhelyen örömkiáltással dr Thury Nagy Géza üdvözöl, debreceni fiú ő is...

Két debreceni főhadnagyot is láttam, egy debreceni orvossal és feleségével Grunnewald Rot-Weiss teniszpályáján, ahol különben értezem, milyen felemelő érzés néha magyarnak lenni. Egy gyönyörű verőfényes vasárnap délután három magyar győzelem született meg kétezer ember előtt: Asbóth Kochot, a ma legjobb német teniszezőt verte fölényesen, Flórián Alíz Frau Gerlach-Koeppelt, Asbóth és a fiatal Katona pedig párosban a magyar harci erényeket és az ötletességet, szellemességet egyaránt csillogtatva a német Gies —Koch párost. Rég lelkesedtem ennyit...

Most jut eszembe, egy százalékig Asbóthot is debreceninek lehet nevezni, hiszen mostani mérkőzését megelőzően két héttel előbb Debrecenben versenyzett s saját bevallása szerint olyan jól érezte magát, mint ritkán másutt...

* * *

Németország a mai idők eszméinek, a „koreszmék"-nek minden téren való keresztülvitelére sok-sok példát nyujt. — Csak néhány aprót lássunk:

A szociálpolitika fejlettségét mutatja, hogy a szabadidő kérdése minden foglalkozási ágban meg van oldva. Amint most nálunk is bevezetik, itt is minden vendéglő szünnapot tart a héten. De szünnapot tart az uszoda is ! Hétfőn hiába sütött Isten napja, hiába mentem ki a „Reichssportfeld"-re, az 1936-os olimpia színhelyére, hogy tagjaimat megfürösszem az úszóstadion kristálytiszta, de borzalmas hideg vizében s végigússzam azt a 100 métert, amelyet annak idején Csik Ferenc győztesen úszott végig az olimpiász 100 méteres gyorsúszás döntőjében — mondom, mindez hiába, mert az úszóstadion zárva volt, hogy alkalmazottainak pihenője lehessen. (Ne aggódjanak értem, nincs messze ide a gyönyörű Wannsee, a levegő, napfény, víz háromságának ott is áldozhattam...)

* * *

Gyermek Őfelsége felségjogai szinte korlátlanok a ma Németországában.

Az anya gyermekkocsival felszállhat a legtömöttebb villamosra, a legzsúfoltabb földalattira...

Nemcsak hivatalosan szent a gyermek, a közvélemény szerint is szent és sérthetetlen. — A fürdőben nem szólnak rá mérgesen, ha a labdája félreszállva fürdővendégeket talál el, s elfojtják a méltatlankodást, ha a legszebb napozás közben hideg vízzel önt le játékos kedvében. Az idegennek első pillanatban szokatlan, hogy a gyerekek átugrálnak a földön fekvő idősebbek teste felett...

* * *

Egyelőre ennyi elég... Szükségét láttam, hogy lerögzítsem ezeket a megfigyeléseket, benyomásokat, mielőtt még nekem is megszokottakká, mindennaposakká s azér fel nem tűnőkké válnak. A továbbiakban már alaposabb beszámolókban fogom ismertetni Berlin s Németország életét.

Pálfy József Levente.

A leventék a háromgyermekes özv. Jakab Károlynénak 10 hónapig havi 100 pengőt adnak

Mint már tegnapi számunkban megirtuk, a Cserkészparkban levő ifjúvezetőképző-tábor leventéi 1000 pengőt gyüjtöttek maguk között, lemondtak a napi zsoldjukról és azzal egy hősi halált halt honvédnek az özvegyét segítik meg. *Özv. Jakab Károlynéra* esett a választásuk, aki a Bercsényi utca 8. szám alatt lakik igen szűkös körülmények között *három gyermekkel. Egy 11 éves és 5 éves leányka és egy 10 éves fiú gyermeke van.* Nagyon bölcsen és ügyesen oldják meg a fiuk a segítést a táborparancsnoknak elgondolására úgy, hogy az 1000 pengőt beteszik a Kölcsönös Segélyző Egyletbe és abból az özvegy minden hónapban 100 pengőt kap tiz hónapon keresztül. A kapott családi pótlékkal kipótolva tiz hónapon keresztül gondtalanabb lesz az élete ennek a kis családnak. *A betétkönyvet ünnepélyes tábortüz keretében nyujtják át az özvegynek pénteken este nyolc órakor.* A tábortüzön részt vehet a nagyközönség is.

A derék leventék — mint értesülünk — újabb segítő feladatba fogtak. Özv. Fodor Józsefné hadiözvegy, Határ utca 36. szám alatti lakosnak a padlása nincs letapasztva és igy nem felel meg a légoltalmi követelményeknek. A mai napon egy raj levente elmegy és letapasztják a padlást. Igy segítenek a hadiözvegyen, akinek nincs módjában padlását letapasztani.

Lármafa

Vitéz Csikós Jenő költeményei

Vitéz Csikós Jenő a most folyó gigászi harc, a második világháború lantosa, énekmondó magyar költője. Magyar hagyomány, hogy minden nagy háboruknak meg van a maga lantosa. A törökvész vigasztalan éjszakájának dermedt csendjében Tinódi Lantos Sebestyén kobza muzsikált bele reményt sikoltó, dacos »csakazértissel«. Balassa Bálint dalaiban a végek katonáinak dicsősége nyer örök emléket. Petőfi a 48-as idők soha nem múló dicsőségét ragyogtatja fel költeményeiben, Gyóni Géza pedig összeroppanó lélekkel írja a krasznojarszki Golgota sirámait... A második világháború a délerdélyi Károlyi István mellett, aki a XX-ik század nyelvén először megszólaló eposzban és egy hosszú lélegzetű regényciklusban örökítette meg az öt világrészt megmozgató új katalklizmát, *vitéz Csikós Jenő* költeményeiben nyer hivatott tolmácsolót.

A kötet címe: »*Lármafa*«, ez az ősmagyar távíró, melyen vészek idején verték, zúgták, riadózták át a vészjelet őseink. A lármafát felváltották azután a harangok, csak a fajtánkra leselkedő veszedelem maradt örök. A magyar lélek őrtálló némasággal néz kelet felé, ködbevesző tájakra, ahonnan örök harc, veszedelem hunyorgat a magyarság felé és kongatni kezdi a lármafát a testvér magyar lelkeknek. Ez a lármafa — végtelenül finom szimbolummal fejezi ezt ki a szerző — vitéz Csikós Jenő költészete. Az örök virrasztó magyar lélek szólal meg a nemes zengésű, egyéni hangú, a művészet arányával örök életre balzsamozott költeményeiben ennek a kötetnek. A költő magányos éjszakáinak vívódása, tépelődése, szinte a gátját veszített erő dinamikájával zúdul felénk verseiből, hogy tombolva, harsogva ébresztgesse a lelkeket. Mert magyarul, magyarnak irodtak ezek a strófák. Van a sorokban valami csendes mélabú, fejethajtó beletörődés európai, emberi hivatásunkba, fajtánk örök rendeltetésébe. Jó katonának s hazáját valóban jelszavak nélkül szerető embernek kellett lennie annak, aki ilyen keresetlenül és mégis döbbenetes erővel meg tudta irni ezeket az irásokat, melyeknek hangja a »ma« szava, a háborúban álló magyar ember sorsvállaló érzései, hűsége, hősiessége, odaadása, lemondó kötelességteljesítése ragyog fel a szebbnél-szebb gondolatokban. Benne van a falujától búcsúzó magyar földmüves szava éppen úgy, mint aki a gyalupadot hagyja árván, hogy puskával cserélje fel a szerszámot, vagy hogy ugyanezért más a hivatali asztalt hagyja ott. A Donnál egy országért virrasztó, egész Európáért őrtálló magyar katona szólal meg itt, vállalva a helytállást egészen addig, amíg: »Ha egyszer vége lesz«. Ez különben a kötet egyik legszebb költeménye, az öntudatos magyar hazafi érces hangja szólal meg benne, tisztán zengő, férfias lírával énekelve:

Ha egyszer vége lesz a dübörgő
csatáknak
és majd elhallgatnak gyilkos
acélvárak,
béke lesz a földön,
trombiták harsogják szerte a
világnak,
mienk a győzelem, megvédtük
hazánkat
s összedőlt a börtön

Vitéz Csikós Jenő kötete nemcsak a magyar lelkiismeretet ébresztő, örök titkokat üzenő ősi magyar »lármafa«, hanem az új magyar líra egyik legszebb, legértékesebb megnyilatkozása

— **Ismeretlen búvárhajó elsülyesztett egy török motoroshajót,** mely Istanbul felé hajózott egyik bolgár kikötőből.

HIREK

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata július 24-én reggel 8 óráról, július 31-én reggel 8 óráig: „Arany Angyal" Piac u. 50 sz., telefon: 34-06. — „eménység" Csapó u. 22, telefon: 14-21. — „Szent Háromság" Homokkert, Szabó Kálmán u. 14, telefon: 17-09. — „Sas" Hatvan u. 66, telefon: 39-19.

Életkép

Szellemi életünk két jeles munkása távozott el a földi térekről ama más hazába, honnan nincsen többé visszatérés. Mindkettő érett gabonafőként tért pihenőre. Lerótta munkaadótartozását mindkettő. Hűséggel, gonddal, szeretettel volt bíró az egyik, tanító a másik. Az irásművészet fejedelmének volt vérszerinti leszármazottja az egyik, az irásművészet fejedelmének nemzetnevelési munkatervében hűséges szolgálattevő a másik. Nemes elkek találkozása ugyanazon életterben. A bíró az igazság nevében vizsgált és ítélt; a tanító az irásművészet fejedelme szellemi termékeinek gyermeklelkekbe ültetője. Hasonlók voltak munkaeszközeik alkalmazásában; különbözők hivatali mértékmérésben. Az emberi gyarlóságok meglátása s orvoslási módok kiszabása, gyermeklelkek gazdagítása bíró és tanító tiszte. Útjuk párhuzamos, sehol nem keresztezték egymást. Áldásos volt életútjuk. Kegyeletes tisztességadás mellett távoztak e szaklatott életből jobb hazába. A szellemtörténet útján érkeznek az örökbíró, az égi Atya trónja elé. Kazinczy Gábor, Kiss Dániel emlékezete legyen áldott.

Azt hittem, hogy elfeledlek...

Azt hittem, hogy elfeledlek,
Ahogy tőlem távolodtál...
S az alakod, könnyes arcod
Szívemnél még mindig ott áll.
Az a csók még megremegtet,
A búcsúnál amit adtál...
A lelkemben álomképnek
Mindörökre ott maradtál.

Dr Boros Jenő.

— **Bertalan Kálmán országgyűlési képviselő kormányfőtanácsos.** A Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére Bertalan Kálmán országgyűlési képviselőnek a közélet terén szerzett érdemei elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

— **A Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta a** Kormányzó Úr a miniszterelnök előterjesztésére gróf Khuen-Héderváry Károlynak, az Országos Mezőgazdasági Kamara alelnökének a haza szolgálatában szerzett érdemei elismeréseképpen.

— **Újabb tűzoltótanfolyam.** Tegnap nyitotta meg a 30-ik tanfolyamot a polgármester nevében dr Orosz Árpád tb. tanácsnok. Ebben az évben ez már az ötödik tanfolyam s a végzett tanfolyamhallgatók száma felül van az 1300-on. A tanfolyamok tartása és a kiképzés terén Debrecen az egész ország területét tekintve első helyen áll, ami annak köszönhető, hogy az előadói kar mindent megtesz a hallgatók minél tökéletesebb kiképzése érdekében.

— **Óradnai gyantaszedő diákok szüleinek.** Több levél érkezett érkezett hozzánk, melyekben részben vádak, részben elismerések vannak a tábor vezetőségét illetőleg. Mivel a vizsgálat még nem fejeződött be, nem akarván felesleges vitát provokálni, leghelyesebbnek tartjuk, ha megvárjuk a főigazgatói vizsgálat teljes befejezését. Ha szükséges lesz, akkor foglalkozunk az üggyel.

— **Jakcsin Juro admirálist** államminiszterré nevezte ki a Poglavnik.

Horn Margit zongoraművésznőt holtan találták a lakásán

A Kékgolyó utca 2. szám alatti lakásán holtan találták Horn Margit 32 éves zongoraművésznőt. A rendőri bizottság megállapította, hogy öngyilkosságot követett el s napok óta holtan feküdt lakásában. Az öngyilkosságot különös körülmények között fedezték fel.

Győry János tanár táviratot kapott barátjától, Jankovits Ferenctől, akitől Horn Margit a lakást bérelte: »Azonnal nézd meg lakásomat, mi történik ott?«

A nyomozás során kiderült, hogy egy elegáns férfi két izben is kereste a művésznőt, csengetett ajtaján, majd idegesen dörömbölt s végül figyelmeztette a házfelügyelőt, hogy Horn Margit nem nyit ajtót Ezek után betörték az ajtót és így fedezték fel az öngyilkosságot

Búcsúlevelében elmondta, hogy szerelmi csalódása miatt követte el az öngyilkosságot. Egyelőre rejtély, honnan tudta meg Jankovits, hogy a lakásán különös események történnek

— **Nyolcezerkilowattos villamosközpont épül fel** a Maros völgyében. Pár héten belül megkezdődnek az építkezések. Addig is miniszterközi bizottság érkezik Marosvásárhelyre a székelyföldi villamosművek marosvásárhely—székelyudvarhelyi szakaszának bejárására.

— **Gyermeknyaralót vesz Bihar megye Jádremetén.** Itt fogja a jövőben lebonyolítandó gyermeknyaraltatási akcióit a vármegye. Jádremetén van egyébként nyaralója Nagyvárad városának is.

— **A nyitott pinceablakon keresztül 260 pengő értékű ruhaneműt lopott el** ismeretlen tettes Székely Miklósné Miklós-utca 21. szám alatti lakostól.

— **Autószerencsétlenség bordatöréssel.** Török József miskolci gépkocsivezetőt szállították be súlyos sérülésekkel a debreceni sebészeti klinikára. Kihallgatása során elmondotta, hogy Püspökladány és Karcag között haladt autóval. Ki akart kerülni egy kerékpárost, azonban éppen ebben a pillanatban gumidefektet kapott s a kocsi egyensúlyát vesztve teljes erővel nekiszaladt a telefonpóznának. Az orvosi vizsgálat megállapította, hogy Töröknek több bordája eltörött. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

— **Árdrágító fuvarosok ellen érkezett feljelentés** a debreceni rendőrséghez, akik az epreskerti faraktárnál csak a megengedettnél jóval magasabb áron hajlandók szállítani a fát. A rendőrség az ügyben megindította a nyomozást.

— **Új chromércielelőhelyre bukkantak Brusszától délre.** A kiaknázásra minden előkészületet megtettek.

— **Sikkasztás miatt kéthónapi fogház.** A debreceni törvényszéken gyorsított eljárás alapján vonták kérdőre Tari István 40 éves napszámost. Tari ellen az volt a vád, hogy Debrecenben Szilágyi Mártontól bőrkabátot, csizmát sikkasztott el és megszökött a városból. A bíróság a beismerésben levő sikkasztót kéthónapi fogházra ítélte el. Az ítélet jogerős.

— **Kapával agyonverte 62 éves feleségét** a Baja melletti Kacsmán községben Czindrity Mihály 67 éves bunyevác gazda, majd a következményektől való félelmében felakasztotta magát. Mire rátaláltak, halott volt.

* **Augusztus elején** új tanfolyam kezdődik a Simai Magdolna és Sipkovits Béláné Slezák Mária gyorsíró és gépíróiskolájában, Piac-utca 73. Előkészítés államvizsgára. Vidékieknek vasúti kedvezmény. Telefon 22-53. Debreceni tanker. főig. eng. szám: 5548/1942—43.

* **A Dóczi polgári leányiskola** augusztus 3-án és 4-én Nagybányára tanulmányi kirándulást tervez. Költség az útiköltségen kívül 6 pengő. Kétnapi élelem hozandó Érdeklődni lehet 30-án, pénteken délelőtt az igazgatói irodában.

Ismét „kampós" betörő garázdálkodik Debrecenben

A debreceni rendőrségre az utóbbi napokban több feljelentés érkezett, mely szerint **a nyitott ablakon keresztül ismeretlen tettes könnyen elérhető iolmikat ellopott.** Legújabban Novák Györgyné Simonffy-utca 48. szám alatti lakos tett feljelentést ismeretlen tettes ellen, aki a nyitott pinceablakon keresztül a közelben levő asztalról lelopta az asztalterítőt, valamint egy csipkedíszt.

A rendőrség az újabb lopási ügyben is megindította a nyomozást. **Valószínű az, hogy a lopásokat ugyanaz a tettes követte el, mégpedig az úgynevezett „kampós bot" segítségével.** Ennek a használata abban áll, hogy egy hosszú rúdra horgot szerelnek s ezzel a nyitva hagyott ablakokon benyulnak és értékesebb dolgokat kihalásznak. A rendőrség ezúton is felhívja a lakosság figyelmét, hogy óvakodjék ablakát nyitva hagyni, különösen akkor, ha senkisem tartózkodik a szobában.

— **Hatezredik vadászgyőzelmét aratta** a Mölders vadászezred július 27-én a Német Távirati Iroda értesítése szerint.

— **Különös zsarolási ügyben nyomoztak a debreceni csendőrök.** A feljelentést Molnár Antal tette, akinek két lovát befogták és Vass Sándor fancsikai gazdálkodó istállójába zárták. A nyomozás során kiderült, hogy Molnár tanyáján előző napon három borjút fogott a cselédség és a gazda úgy döntött, hogy a tilosba tévedt borjúkat nem adják vissza a tulajdonos Vass Sándor gazdának, hanem behajtják Debrecenbe a város istállójába. Ezek után történt, hogy éjszaka a legelésre kicsapott két lova Molnáréknak a Vassék istállójába került, ahonan csak úgy adták ki, ha ő a három borjút visszaadja. Molnárnak szüksége volt az igáslovakra és kiadta a három borjút cserébe a saját két lováért, de zsarolásért megtette a feljelentést.

— **Halállal büntetik Romániában a jogosulatlan egyenruhaviselést.** A rendelkezést azzal indokolják, hogy az ellenség igen gyakran egyenruhák használatával igyekszik zavart kelteni.

— **A katonák bélyegilletékmentesítésére nyujtottak be kérelmet a budapesti vendéglősök** az Ipartestületnél és kérték a testületet, hogy tegyen lépéseket ebben az irányban a kormányhatóságoknál. Elsősorban a harctérről hazajött katonákról lenne szó, de ki lehetne terjeszteni a rendeletet az összes katonai személyekre is.

— **Betiltottak két portugál lapot a** cenzúra utasítására, mert többszöri figyelmeztetés ellenére sem engedelmeskedtek a hivatalos helyről érkezett figyelmeztetéseknek.

Fiú- és leánykaruhák
6 éves korig nagy választékban.
BABAKELENGYE
női fehérnemű és harisnya
Gál Istvánnál Szent Anna-u. 13.
(Antalffy könyvkereskedés mellett.)

Mi történt ezelőtt 15 és 25 évvel

1918 július 29. Ezen a napon érkeznek az első hírek arról, hogy a német csapatok nagyobb arányú visszavonulási hadműveleteket kezdettek a nyugati arcvonalon. Ludendorf főhadiszállásmester jelentése szerint a német csapatok a Marne mentén visszavonultak s új állásokat foglaltak el. A régi állásokat, valamint hátrahagyott raktárakat felrobbantották.

Az entente csapatok az új német állásokat újra meg újra megostromolják, azonban komolyabb eredményt nem érnek el. Az északi szárnyon a támadások egyre gyengülnek s a harcok tüzérségi párbajokká enyhülnek.

*

A béke problémája egyre kísért. A legkülönfélébb hírek kelnek szárnyra a békével kapcsolatosan. Német részről kijelentik, hogy Németország nem hajlandó olyan békét kötni, mellyel becsületének feláldozására kényszerítenék.

*

Svájci lapok nagy lelkesedéssel írnak arról a gondolatról, melynek propagálása érdekében legutóbb Londonban egyesület alakult: a népek szövetségének gondolatáról.

*

Tíz évvel később, 1928 július 29-én kezdődik meg a vizsgálat az Italia hajótörése ügyében. Megkezdik a megmenekült matrózok és vezetők kihallgatása s a világ újult érdeklődéssel várja, hogy mi is történt hát az Italiával.

Míg Olaszországban folyik a vizsgálat, addig Amundsen és néhány társának a megmentésére újabb remények nyílnak. Egy pilóta ugyanis arról tesz jelentést, hogy kisebb csoportra lett figyelmes, akik igen nehéz helyzetben táboroztak egy jégmezőn. A légköri viszonyok azonban olyan rosszak voltak, hogy nem tudott a közelükbe férkőzni. Ezzel a hírrel kapcsolatban terjedt el az a vélemény is, hogy Amundsen és társai szárazföldet értek s ott akár egy évig is elélhetnek, mert bőven van vad. Amundsen egyébként egy korábbi sarkutazása alkalmával már áttelelt egyszer ezen a vidéken.

*

Mexikóban a kormánycsapatok a lázadást elfojtották s az élet ismét a rendes kerékvágásban folyik.

— **A budapesti állatkertben a vízilópár megtámadta** Németh Lajos 31 éves ápolót és összetaposta. Az ápoló a vízilovak hálóhelyének kitakarításán dolgozott és közben az anya víziló fejével rontott a rácsajtónak, azt betaszította és párjával együtt földreteperte Németh Lajost, letépték ruháját és marcongolták. Az ápolót életveszélyes sérülésekkel szállították kórházba.

— **Farkasok és medvék pusztítanak** Háromszék és és Csik megyében Háromszékben farkasok támadták meg a nyájakat, sőt még a falvakba is bemerészkedtek. Csíktapolca községben pedig öt szarvasmarhát a medvék téptek szét. A pásztorok fegyvert és engedélyt kérnek a fenevadak pusztítására.

— **Az amerikai tengeripiacot az előző években a tengeribőség jellemezte,** annyi volt a tengeri, hogy fűtésre használták, szeszt főztek belőle és csak állami támogatással tudták a gazdákat megmenteni. Az idén már tengeri-ínséggel kell számolni, mert a tavaszi szárazságok következtében nagyon rossz lesz a termés.

— **Kanadában több mint ezer ipari üzemet bezárnak** szénhiány következtében. A télen valószínűleg a színházak, templomok, iskolák nem kapnak szenet.

— **Kivégeztek Belgrádban** három szerb önkéntes milicistát, akik hatalmukkal visszaélve betöréseket és lopásokat követtek el s így megkárosították az állami vagyont

A vértódulások azon esetei, amelyeket a krónikus székszorulás idéz elő, sok esetben elháríthatók, ha reggelenként éhgyomorra egy kis pohár természetes „FERENC JÓZSEF" keserűvizet iszunk. Kérdezze meg orvosát!

Egy diákgyerek nevelése az érettségiig 27.000 pengőbe kerül

A református diákmozgalom érdekes költségvetést készített el arról, hogy születésétől kezdve az érettségiig mennyibe kerül egy gyermek a szüleinek. A kimutatás szerint már maga a születés költségei hatszáz pengőre rugnak és a kiadások az első elemi iskoláig 5000 pengőre emelkednek. Így fokozódnak a kiadások, melyek az érettségi kézhezvételekor elérik a 27.0000 pengőt.

A vizsgálóbíró letartóztatta ifj. Csernyik József hajdúsámsoni legényt

Hírt adtunk arról, hogy a debreceni törvényszék fogházába kísérték Hajdúsámsonból ifj. *Csernyik* József hajdúsámsoni gazdasági cselédet, aki egy vasalt végű karóval leütötte Szilágyi Ferenc szakaszvezetőt.

A merénylő legényt a vizsgáló bíró most hallgatta ki és szándékos emberölés kísérletének bűntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte. A legény beismerő vallomást tett és elmondta, hogy ő nem akart embert ölni, csupán az volt a szándéka, hogy megsebesítse a szakaszvezetőt, akire nagyon haragudott, mert a gazdája a talyigába fogott lónak a hajtását rábízta és őt mellőzték a szabadságos szakaszvezető kedvéért.

A szakaszvezetőt súlyos sebével a kórházban ápolják, már túl van az életveszélyen. A merénylő legény tudomásul vette a vizsgálóbíró végzését és így ügye rövidesen tárgyalásra kerül.

Kéthónapi fogházra ítélték a strandfürdő tolvaját

Beszámoltunk arról, hogy a nagyerdei strandon a 794-es vetkezőszekrény előtt megjelent *Antal* Imre 24 éves gyári munkás és öltözni kezdett, de nem a saját ruhájába, hanem *Vermes* László 600 pengőt érő ruhájába. Felvette Vermesnek a cipőjét is, amikor váratlanul megjelent a ruha gazdája.

A tolvaj most az ügyészségre került és gyorsított eljárás alapján már ítéletet is hirdettek az ügyben. *Sebestyén* György dr. tanácselnök előtt beismerő vallomást tett *Antal* Imre, akit jogerősen kéthónapi fogházra ítéltek.

— **A Stefani hírügynökség elnöke meghalt.** Mint a Stefani hírügynökség jelenti, a hírügynökség elnöke, Manglio Margagni Rómában meghalt. (MTI.)

— **Ezer óromániai német önkéntes a fegyveres SS kötelékében** elindult a keleti harctérre. Az ezer óromániai németet Bukarestben ünnepélyesen búcsúztatták.

— **Az olasz-svájci határ nyitva van.** A forgalom a határon át rendesen bonyolódik le és a svájci területtel szomszédos olasz határvidékre rendszeresen járnak át a társasgépkocsik.

— **Egységes áru fatalpú cipők kerülnek forgalomba.** Minden cipőn maradandóan feltüntetik az eladási árat. Természetesen az új rendszerrel megszünnek az egyéni ármegállapítások is.

— **Iránban pestisjárvány van és** több helyéről az országnak jelentettek megbetegedéseket. A hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket, hogy a járványt elfojtsák.

— **Svédországban a gumihiány miatt gépkocsikorlátozást léptettek életbe.** A hatóságok csak 20.000 tehergépkocsi részére adnak gumiabroncsot, 11.000 tehergépkocsit pedig fa- vagy fémabroncsal látnak el.

Gyászrovat

Kazinczy Gábor kúriai bíró temetése

Impozáns részvét mellett búcsúztatták el tegnap délután Kazinczy Gábort, az elhunyt ny. kúriai bírót. A díszravatalozó megtelt közönséggel. Ott voltak: Zöld József h. polgármester, Nagybákay Antal országgyűlési képviselő, dr Sz. Kun Béla, dr Bacsó Jenő, dr Erdős Károly egyetemi professzorok, vitéz Lépes Győző és lovag Fackh Leon ezredesek, Kelemen Ernő ny. táblai tanácselnök, dr Budaházy-Bruckner Ernő, dr T. Szűcs Géza főtanácsosok, vitéz László Béla kir. közjegyző, Fried Leó földbirtokos, Kardos Albert igazgató, Popovics Gyula vadászati igazgató és sok más előkelőség.

A ravatalra 80 koszorút helyeztek el, köztük a Debreceni Jótékony Nőegylet és a Szociális Missziótársulat koszorúját is, mely egyesületeknek az elhunyt nagy támogatója volt.

A gyászszertartás Musza Ferenc művészi orgonajátékával kezdődött, majd Uray Sándor v. egyházkerületi főjegyző, lelkipásztor mondott lélekből fakadó imát.

Kazinczy Gábor földi maradványait a Sátoraljaújhely melletti Széphalomra szállították, ahol ma, csütörtökön délután nagy gyászpompával helyezik örök nyugalomra a Kazinczy-mauzoleum parkjában a nagy költő, Kazinczy Ferenc sírja mellé.

—oooOooo—

Özv. Tóth Bálintné Gáll Antónia 53 éves korában Ungváron meghalt. Temetése csütörtökön félkor lesz a debreceni köztemető 2. A) teréből. Gebauer cég rendezi.

Özv. Kiss Bálintné Szabó Juliánna 83 éves korában elhunyt. Temetése pénteken öt órakor lesz a hármas teremből. Lakás: Szaboleska-utca 9. Gebauer cég rendezi.

Fehérvári János 84 éves MÁV asztalos temetése ma, csütörtök délután 6 órakor lesz a II. A) teremből róm. kat. egyházi szertartású beszenteléssel. Lakás: Veresegyházi Tamás-utca 6. Csurka temetkezés.

— **Becsapott a villám a hálószobába.** A vasmegyei Nemeskocs községben éjszaka becsapott a villám Török László igazgató lakásának hálószobájába, ahol az igazgató három leánya aludt. A villám elégette a kilincseket, összetörte az ablaküveget, azonban az ágyakat, ahol a három leány aludt, elkerülte. Így a leányoknak az ijedtségen kívül semmi baja nem történt.

— **A szombathelyi kamarai napon résztvesz Bánffy Dániel báró földművelésügyi miniszter is.** A miniszter a kamarai gyűlésen felszólal és az időszerű mezőgazdasági kérdésekről beszél.

— **Szalonikiből Dél-Görögországba** tilos mindennemű árunak a szállítása. Élelmiszert sem szabad szállítani és aki szállít, annak árúját elkobozzák.

— **Athénben a város katonai parancsnoksága elrendelte, hogy a** szórakozóhelyeket este félnyolckor be kell zárni és este nyolc órától kezdve polgári személy az utcákon nem tartózkodhat.

— **A bolgár rendőrség Szamukovban agyonlőtt** egy veszedelmes terroristát, aki igazoltatás során fegyvert rántott a rendőrökre.

— **Az olasz királyné és császárné Rómában meglátogatta a legutóbbi** légi támadás sebesültjeit és a kórházban hosszasan elbeszélgetett az ápoltakkal.

— **Életfogytiglani fegyházra ítéltek őrzékedésért** Bulgáriában egy gyárost. Hasonló cselekmény miatt két földművest börtönbe zártak.

— **Árdrágítás miatt** eljárás indult a debrecéni ügyészségen Nagy Mihályné hajdúhadházi asszony ellen, aki 8 malacot darabonként 160 pengőjével adott el.

Küldjünk gyümölcsöt, tésztát és látogassuk meg a Nagyerdőn nyaraló szegény gyermekeket

A Diakonisszaház és a Leveles csárda között táborozik a Mansz akció gyermek serege

A Mansz nagyerdei gyermeknyaraltatása közel két évtizedes multra tekinthet vissza. — A legnehezebb viszonyok között is, évről évre megszakítás nélkül sikerült, átlag százötven gyermek részére, két hónapra jó kosztot és jó levegőt biztosítani a Nagyerdőn. A gyermeknyaraltatás ez évben is fennakadás nélkül folyik. A Mansz elnökségének sikerült minden akadályt leküzdeni. **Gondos felügyeletben, sőt céltudatos hazafias nevelésben részesülnek a gyermekek.** Nagy örömére szolgál úgy a vezetőknek, mint a gyermekeknek, **ha városunk közönsége meglátogatja őket. —** A vezetőség szeretettel és bizalommal **kéri a jószívű közönséget, hogy mint előző években, úgy most is, küldjön a gyermekeknek gyümölcsöt vagy tésztát.** Most kivált bő gyümölcstermés van. **A gyermekek túlnyomó többsége: hadbavonult katonák gyermeke és így az ő támogatásuk elsősorban hazafias szolgálat,** melyet Isten nem hagy jutalmazás nélkül.

A közönség szava

Többször hallottuk hangoztatni, hogy minden talpalattnyi területet be kell vetni, *minél több aprójószágot tartson mindenki.* Mint többgyermekes anya, — kint lakván a város szélén, — bevetettem kertemet vitamindús zöldségfélével, vettem egy kis malacot, hogy magam gondoskodjam a zsírszükségletünkről, tavasszal kotlót ültettem, hogy csirkét és libát neveljek. A Nagyerdőnél lakom, de az utcánk is füves. Kiengedtem az állatokat legelni. De jött a rendőr, felírt és megbírságoltak. Akkor zöldet akartam szedni az erdőn, hogy a malacomnak vigyem. Az erdőőr megtiltotta, sőt a zsákomat is el akarta venni. Igy kénytelen vagyok az állataimat eladni, mert tengerit nem kapok, korpa nincs. *Ezúton kérem az illetékes hatóságot, szíveskedjenek megfelelő intézkedést kiadni az ilyen családok megsegítése érdekében.* A legeltetés megengedésével elkerüljük a fekete piacot.

Egy előfizető.

•

Körforgalmat bonyolítson le a Széchenyi-úti autóbusz

Köztudomás szerint a HÉV autóbuszközlekedést tart fenn a Kistemplom és a Széchenyi út vége között. Mind a kiindulási, mind *a végállomási ponton az autóbusz egy-egy félórát áll.* Természetesen ez alatt is a személyzetet fizetni kell. Azt hiszszük, igen *célszerűen lehetne kihasználni* ezt a két félórai várakozási időt arra, hogy a *Vargakert lakosságát jó és gyors közlekedéshez juttassák.*

A megoldást úgy képzeljük, hogy az autóbusz a rendes menetidejében indul és végig megy a Széchenyi úton egészen a mai végállomásig, innen várakozás nélkül tovább megy az aszfaltos úton a sorompóig, mely a Szoboszlói út és az István út sarkán van, innen a Szoboszlói úton és Miklós utcán végig visszatér a vármegyeházáig, ahol a közönség kiszáll, vagy átszáll a villamosra és innen befejezi útját a Kistemplomnál, a rendes kiindulási pontjánál. Itt most ismét nem várakozik, hanem a rendelkezésére álló újabb félórát arra használja ki, hogy a Kistemplomtól visszafordul, a vármegyeházánál megáll, ott is felveszi az utasokat és ismét a Miklós utcán, Szoboszlói útont át a Széchenyi kerti végállomásához megy. Itt sem tölt el feleslegesen félórát, hanem varakozás nélkül indul vissza a Széchenyi úton a Kistemplomhoz.

Igen hasznos körforgalmat bonyolíthat így le a HÉV, amely ezzel viszont nagy szolgálatot tenne a Vargakert sokezer lakosának, valamint a Szoboszlói út és Miklós utca lakosságának is.

•

Közegészségügyi okokból kérem a »Debreczen« segítségét. A Budai Ézsaiás utcán a két bérház és a városi tüdőbeteggondozó közötti *kocsiutról az összetakarított szemét és trágya teljesen fedetlen állapotban, összehordva hever a gyalogjáró szegélyén. A 30—35 fokos hőségben a legyek és más rovarok ezrei tenyésznek rajta.* Ezen a részen igazán indokolt lenne a példás rend és tisztaság megőrzése. *Kérjük, tegyenek oda fedett szemétgyűjtőt* és gondoskodjanak róla, hogy legalább egyszer naponta elvigyék a tartalmát. Köszönettel: Egy Budai Ézsaiás-utcai lakos.

„Megtúrt" vaskazettát találtak a Nagyerdőn

Jelentkezzék a tulajdonosa!

Az elmult napokban az egyik ügyeletes rendőr a nagyerdei csónakázótó melletti sétánynál, **az egyik bokorban egy barna dobozra lett figyelmes. Felvette, s akkor látta, hogy egy „megfurt" vaskazetta került a kezébe, amit valószínűleg a tettes ott akart elrejteni.**

A rendőrség valószínűnek tartja, hogy **a vaskazettát a tolvaj valahonnan ellopta, s csak később ürítette ki a tartalmát, majd a csónakázó-tó melletti bokorban rejtette el.** Mivel ilyen ügyben mindezideig még nem érkezett feljelentés a debreceni rendőrséghez, a rendőrség ezúton is felhívja a figyelmet a lopásra, s kéri, hogy az, akitől az utóbbi időben hasonló vaskazettát elloptak, a nyomozás megkönnyítése érdekében jelentkezzék. A kazettát a rendőrségen a 87. számú szobában lehet megtekinteni.

— **Aknára futott egy finn gőzös** Hammerő környékén. A robbanás ereje valósággal a levegőbe dobta a hajót. A tengerészek szerint mágneses akna robbant.

KÖZGAZDASÁG

A debreceni piacon 50 fillérjével is lehet már barackot vásárolni

A debreceni gyümölcs- és zöldségpiacon felhozatal volt elég, de nem bőséges. A barack uralja már a gyümölcspiacot és az ára lefelé halad. Már 50 fillértől lehet vásárolni barackot, igaz, hogy nem elsőrangú árut. Az árak a következők:

Meggy 60—90 fillér, barack 50—1.20, pöszméte 40—50, szilva 50—90, ribizli 70—80, alma 70—130, őszibarack 1.80—2.80, málna 1.30—1.50, körte 1.30—1.40, cseresznye 1.20, sárgadinnye 1.80—2.40.

A zöldségpiacon a hagyma 20—24, borsó 60—70, tök 14—20, bab 30—40, uborka 30—36, kalarábé 20—24, paprika 14—16, burgonya 30—34, káposzta 20—24, tengeri 20—22, paradicsom 1.40—1.80.

Érdekes összehasonlítani a debreceni gyümölcspiac adatait a kecskeméti piac áraival. Kecskeméten *csak barackból 930 mázsát vittek fel a piacra egy nap.* A barack ára nagyobb, mint Debrecenben, ennek oka az, hogy *nagyobb a kereslet,* Debrecenben csak a háziasszonyok vásárolnak, de *mivel nincs befőzési cukor még most sem, nem olyan mértékben, mint más időkben.* Igy történik meg, hogy a *harmadrendű barack ára a kecskeméti piacon 80 fillér, a debreceni piacon 50 fillér.* A burgonya Debrecenben 30 fillér, Kecskeméten 39. A paradicsom Kecskeméten 70 fillér, a debreceni piacon 1.40-en felül van az ára.

Több, mint hatmillió pengő jutalmat kaptak a gazdák a Tiszántúli Gazdakamara területén kenyérgabona többlet vetéséért

A magyar gazdák a nemzet egyik leghazafiasabb rétegét képezik. A gazdatársadalom minden egyes tagja tisztában van vele, hogy **az ő munkájuk az életet jelenti és az élet nyugalmát, biztonságát.** A mindennapi kenyér biztosításánál nincs nagyobb feladat. A nemzet nagy erőfeszítésének idején a gazdák számára is elérkezett a fokozott erőpróba. Tárgyilagosan megállapíthatjuk, hogy **kitűnően megállták helyüket.** Maradéktalanul teljesítik hazafias kötelességüket és ha saját anyagi érdekük és hasznuk másirányú termelési politikát diktálna is nekik, **nem önző szempontokat néznek, hanem a közösség szolgálatát.**

Természetes, hogy a nemzet sem megy el szótlanul a gazdák erőfeszítése mellett. **A kormány jutalmazza azokat a gazdákat, akik az eddigieknél nagyobb területet szántanak fel és több kenyérmagot vetnek. Az őszi szántás növekedéséért és a kenyérgabonamagvak többletvetéséért a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara területén 6,056.130 pengő jutalmat kaptak a gazdák.** Minden község igénybejelentéssel élhetett erre a jutalomra, aszerint, hogy sikerült-e a termelés fokozása. Mondanunk sem kell, hogy a Gazdakamara kiváló tisztikara minden erejét latba vetette, hogy a gazdák fokozzák vetésterületüket és így a gabonatermést.

A Gazdakamara területén a következő megyékben az itt megjelölt számú községekben kaptak a gazdák jutalmakat:

Bereg megyében 56 község (74 községből), Békésben mind a 31, Biharban 42 község (43-ból), Hajdú megyében mind a 20, Jász-Nagykun-Szolnok megyéből mind az 53, Szabolcsban 121 község (129-ből), Szatmárban 83 (84-ből), Ugocsa megyében 29 község (48 közül), összesen tehát a Gazdakamara területén levő 482 község közül 435 kérte a gazdái jutalmazását.

Összegeiket tekintve az egyes megyék a következő jutalmat kapták:

Bereg 211.440 pengőt. Békés 1,623.040 P, Bihar 649.040 P, Hajdú megye 673.930 P, Jász-Nagykun-Szolnok 1,708.730 P, Szabolcs 758.410 P, Szatmár 370.740 P, Ugocsa megye 60.800 pengő jutalmat kapott.

Bennünket közelebbről érdekel, hogy Hajdú megye községei milyen mértékben részesültek a jutalmakban. **Debrecen városának gazdái 161.650 pengőt kaptak, Hajdúnánás 55.510, Böszörmény 47.190, Szoboszló 61.100, Balmazújváros 50.240, Egyek 17.360, Dorog 23.600, Hadház 13.650, Sámson 2350, Józsa 2300, Mikepércs 8350, Téglás 3450, Tiszacsege 25.480, Vámospércs 2660, Földes 11.700, Szovát 27.740, Kaba 49.940, Nádudvar 47.360, Püspökladány 51.720, Tetétlen 10.420 pengőt kapott.**

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara felterjesztést intézett a kormányhoz, hogy **a kamara területére kivetett vágómarha igénybevételkeretet szállítsák le.** A kamara másik kérése az volt, hogy az igénybevett marhák árát emeljék fel olyan mértékre, mint a piaci árak. **Ebben az esetben tulajdonképpen az igénybevételi eljárás is feleslegessé válna.** Azt is kérték, hogy ha a kormány nem hajlandó a marhák átvételi árát felemelni, akkor létesítsenek községenként kártérítési alapot és **ennek kezelését bízzák a községi mezőgazdasági bizottsági elnökre, vagy a község vezető tisztviselőire. Ez a kártérítési alap arra szolgálna, hogy a vágómarhák igénybevétele által jelentkezett terheket a gazdák között igazságosan oszszák szét. Az alapot úgy hoznák létre, hogy minden földtulajdonos, haszonbérlő kötelezőleg hozzájárulna. Az alapból aztán azok a gazdák kapnának kártérítést, akiknek marháját a piaci árnál alacsonyabb összegért vennék át.**

A marha igénybevétele tárgyában most megjelent új rendelet részben teljesíti a Tiszántúli Gazdakamara kérését, amennyiben **elrendelte az alap létesítését és ebből azokat a gazdákat kártalanítják, akiknek haszonállataiból is igénybevettek jószágot.**

—oooOooo—

Az ipari alkalmazottak munkabérének helyes kiszámítására

az Ipartestület tájékoztató előadást tart. Ma, csütörtökön délután 7 órakor az Ipartestület dísztermében Pleskó András iparkamarai titkár, országos munkabérszakértő felkérésére tájékoztatja az érdeklődő iparosokat arról, hogyan kell a munkabéreket kiszámítani. Minden iparos megjelenhet.

SPORT

A nagyerdei Stadionban játsza le vasárnapi mérkőzését a DVSC

Erősítések a láthatáron

A DVSC labdarugó csapata a közelgő idényre tekintettel pénteken délután kezdi meg készülődéseit. Móré edző és a vezetőség sok helyen járt és megpróbált fiatal tehetséges játékosokat megnyerni a DVSC számára. Ennek eredményeképp a pénteki edzésen több új próbajátékos fog bemutatót játszani. A játékosok nem nagynevű labdarugók, de fiatalok és tehetségesek.

A vasárnapi DVSC—MVSC vasutasbajnoki mérkőzést a nagyerdei Stadionban játsza le DVSC, mert a vasutas pálya zöld füvét kímélik. A miskolci csapat ellen a DVSC együttesében több új szerződtetett játékos fog szerepelni. *Játszani fog a Goldberger tehetséges fedezete, Nagy is, aki már Debrecenben lakik és végleg a DVSC játékosa.* A csapat felállítását a pénteki edzés után hozzák nyilvánosságra.

A DVSC—MVSC vasutasbajnoki mérkőzés délután fél 6 órai kezdettel lesz megtartva és előtte a DVSC II. NB III-as csapata játszik barátságos mérkőzést a szintén NB III-as debreceni Villanygyár együttese ellen.

Az erősítések körül az a helyzet, hogy *Vörös valószínűleg mégis a DVSC-hez kerül, mert a Szeged hajlandó lenne átadni a jeles játékost akkor, ha a kívánt feltételeket teljesíti a vezetőség.* Ismerve a DVSC agilis vezetőségét bízunk abban, hogy minden lehetőt meg tesz annak érdekében, hogy a kiváló szegedi játékost megszerezze. A pénteki edzésen próbát játszó játékosok közül is minden bizonnyal szerződtet a DVSC. A pénteki edzés a vasutas pályán lesz megtartva.

•

Nagymarosi, az Ujpest válogatott fedezete elmegy az Ujpestből. Nagymarosit jól tudná használni a DVSC is.

Nagybányán augusztus 1—8 [illegible] *rendez a* [illegible]

ket ifjúsági edzőtáborát. A kerület vezetőségétől az alábbi játékosok kaptak meghívást: DVSC: Csiky, Lindenberger, Nyilastelepi Törekvés: Huszti, Szücs, Villanygyár: Fiedler, Kádár, Derecskei MOVE: Petréczi, Sági, Püspökladányi MÁV: Gellért, Szatmári, Karcagi LE: Györffy, Nyiregyházi VSC: Ács, Dékány, Szatmárnémeti VSC: Matkó, Rózsa, Rusj: Safranka Szverenyák, Szvitanics, Munkácsi LE: Csicsai, Krajnicza, Kopriva, Rahói LE: Steigler, Nagyszőllősi LE: Wagner, Beregszászi FTC: Kovács, Ungvári AC: Cziczei, Polacsek, MOVE Szabolcs: Krupta, Nyiregyházi HFC: Balázs és Demeter. A nagybányai edzőtáborozáson az edzéseket a kerületi edzők látják el.

A Győrben szereplő debreceni atlétak ma csütörtökön délután fél hét órára okvetlen jelenjenek meg a DEAC pályán, mert ekkor lesz az utolsó edzés és a megbeszélés. A meg nem jelenő atlétát törlik az utazó keretből. Kovács (NyVSC) és Simon (Szolnoki MÁV) nem megy a csapattal Győrbe. Czuna Ferenc kerületi vezető közbejött okok miatt nem vezetheti a csapatot és így a kerület helyettes vezetője, dr. Kapros László, a válogatott atléta látja el feladatkörét. Vele mennek még Kovács György és Balogh Ferenc szakosztályvezetők is.

A DEAC úszói pénteken délelőtt indulnak Palicsra s a csapatot dr. Kardhordó Sándor titkár vezeti.

A Szent István Kupa küzdelmei szombaton este kezdődnek s ekkor elsőnek a Kispest—Nagyváradi AC mérkőzés vezeti be a nagy érdeklődéssel várt esti mérkőzéseket. Előtte a Debrecenben győző nagyváradi ifik játszanak az FTC ifjúsági együttesével. A Kupa érdekessége az, hogy ha az idén is Ferencváros nyeri, akkor a Kupa szabályai értelmében véglegesen birtokába jut. Ha tehát a Fradi nyer az idén is, akkor jövőre új sorozatot kell kiírni.

A kolozsvári edzőtanfolyam debreceni résztvevői közül Berecz Istvánnal a DVSC kiváló játékosával a következő eset történt: Berecz egy napon felöltőben, nyakán törülközővel nézegette az úszókat az uszoda partján. Arra jött két edzőtanfolyamista és tréfásan odaszólt Berecznek: Mennyiért ugranál bele Csicsó? Berecz egy kicsit gondolkozott, majd azt mondta, hogy egy ötvenesért. Ezalatt a kollégák összegyültek és csodálkozva hallgatták Berecz nyilatkozatát. Rövid ideig tanácskoztak, majd nemsokára összeadták a váltságdíjat. Berecz előbb biztonságba helyezve a pénzösszeget, nyugodtan vetette be magát a vízbe. Amikor kijött a medencéből, csak akkor vették észre, hogy a felöltő alatt edzőruha volt rajta. A tanfolyam résztvevői különben nemcsak elméleti, hanem gyakorlati oktatásban is részesültek. Ilyenkor két csapatra oszolva játszanak egymás ellen. A két rivális, a Kolláth-együttes mindig nagy harcot vív a Berecz-csapattal. A tanfolyam már a második hete tart.

Sidlik helye állandóan veszélyben forog — írja a fővárosi sportlap, mert a nagyverdei strandon nyaraló DVSC-játékosok mind azzal tréfálják Sicit, hogy a következő idényben mindnyájan balszélen akarnak játszani. Már nemcsak Móré, hanem B. Nagy, Keskeny és Szilágyi is jelentkezett, hogy balszélen akar játszani.

A Vasas tovább szervezkedik s Dosayn és Ádámon kívül megszerezte Nádast a Gammából, valamint Aknavölgyit a Szegedből. Legújabban Palatinust és Doszkát szeretnék megszerezni a békeutcaiak.

Az SzVSE is erősít és a következő idényben a nagybányai Fábián fivérek, a szegedi Baróti és az SzTK jeles játékosa, Kolozsi is az SzVSE színeiben fog szerepelni.

Ifj. Horthy Miklós, a Magyar Úszó Szövetség elnöke szombaton Szabadkára érkezik és részt vesz a Palicsi SC uszodájának felavatásán.

A debreceni játékvezetők ma este fél 8 órakor tartják szezonnyitó összejövetelüket a katolikus otthonban. Több fontos ügy kerül megvitatásra, így többek között a hajdúnánási mérkőzés visszavágója is.

x Dóczi leánygimnázium úszótanfolyama augusztus 2-án reggel 8 órakor kezdődik.

APRÓHIRDETÉSEK

MAGÁNNYOMOZÓ

JANOSY magánnyomozó bizalmasan nyomoz és megfigyel. Virág u. 21. Telefon: 23-78. 1090 8. 9

GALOCSY legrégibb magánnyomozó megfigyelései, nyomozásai diszkrétek eredményes. Zöldfa u. 3. szám. Telefon: 28-72. 1931 9.

Alkalmazást nyer férfi vegyes

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG keres boltiszolgát, azonnali belépésre. Jelentkezés szombaton reggel 9—10 óra között Cipőkereskedelmi rt. Ferenc József út 28. 2—162

GAZDASÁGI ÁLLÁS

GAZDASÁGI cselédet keresek bentkosztra közeli tanyára. Jelentkezni lehet MÁV Kolónia 17. 26—795 vv

FEJNI tudó fiatal kerti munkást keres Szilágyi, az István malomban. 26—157

IPARI

FÉRFIFODRÁSZ segédet alkalmazok. — Horgonyi, Szoboszlói út 4. sz. telefon: 39-51. 33—868

JÓMUNKÁS fodrászsegéd felvétetik, Forgácsnál, Arany János u. 2. sz. 33—177

FODRÁSZSEGÉD alkalmazást nyer, Szent Anna u. 39. 33—175

BORBÉLYSEGÉD elsejére 50—60 pengőig, teljes ellátással felvétetik, Vágó, Hosszúpályi. 33—156

MŰSZERÉSZ segéd, vagy ezen szakmában jártast azonnal felveszek, Rakovszky u. 3. 33—191

FIATAL sütősegédet felveszek, István út 27. sz., Tóth. 33—193

FÉRFI fodrász segédet alkalmazok, Horgonyi, Szoboszlói út 4. szám, telefon: 39-51. 33—878

ASZTALOS segédet, bádogossegédet, gyári munkást és munkásnőt felvesz a Gebauer koporsógyár, Híd u. 10. 33—1949

KEZDŐ péksegédet állandó munkára felveszek, Petőfi-tér 4. szám. 33—874

TANULÓ FIU

SZABÓ tanulót fizetéssel felvesz Kiss úrszabó ság. Ferenc József út 16 alföldi palota. 64—1971

MŰSZERÉSZ tanulót és segédet azonnal felvesz Király, Royal épület. 64—194

ASZTALOS tanoncak jómagaviseletü fiút felveszek, Bálint, Csapó u. 67. sz. 64—465

KIFUTÓ FIU

TIZENNÉGY- tizenöt éves fiút, vagy leányt, kifutónak felvesz fogtechnikai laboratórium, Rákóczi u. 19. 49—164

Alkalmazást nyer nő vegyes 4

FELSZOLGÁLÓ lányokat felvesz Arany Bika. Jelentkezés 9—12 óráig vendéglői irodában 4—873

FEKVŐBETEG kiszolgálására erősebb nőt felveszünk, Iskola u. 6. 4—135

SZORGALMAS, rendes leányt augusztus 1-ére felveszek Bethlen u. 4. 4—139

NAPSZÁMOS fiatal leányt, vagy fiút, kerti munkára keres Tóth asztalos, Simonffy u. 38. 4—138

KERESKEDELMI nő

24 ÉVES jó megjelenésü kislány, bármilyen üzletbe, vagy szolgálóleánynak elmenne. „Szorgalmas" jeligére a kiadóba. 50—186

IPARI nő

ÜGYES varróleányt felveszek. Csapó u. 10. em. 35—129

TANULÓ LEÁNY

KÖZÉPISKOLÁT végzett ügyes leányt tanulónak fizetéssel felvesz Sinay illatszertár, Vár u. 2. 63—137

KIFUTÓ LEÁNY

TIZENHAT ÉVEN aluli fiú, vagy leány, kifutónak felvétetik Vass zsáküzlet, Piac u. 6. 49—189

Háztartási alkalmazott MINDENES

BUDAPESTEN lakó szüleim részére mindenes leányt keresek, hosszú bizonyítvánnyal. Jelentkezés: Hungária penzióban. Ferenc József út 59. sz. 30—118

HÁZTARTÁSI alkalmazottat azonnal felfogad kabai állatorvos. — Felvilágosít dr Juhász, püspöki palota, I. kapu, I. em. 2. 30—181

GYERMEKSZERETŐ bentlakó mindenes lányt keresek, Aszmann üzlet, Piac u. 27. 30—165

BENTLAKÓ mindenest vagy bejárónőt felveszek, dr Weisz Endre fogorvos, Svetits bérház. 30—151

JÓ bizonyítványokkal rendelkező mindenest keres elsejére Bíróné, — Arany János u. 1. A. I. emelet. 30—145

SZAKÁCSNŐ

KOMOLY, mindenes szakácsnőt elsejére, vagy azonnalra felvesz magános úr. Maróthy György u. 21. Jelentkezés kizáró lag délután félnégykor. 59—183

SZAKÁCSNŐT, középkorút keresek vidéki gazdaságba, kis családhoz, jó bánásmód, kevés munka, rendes fizetés mellett, augusztus 1-ére. Cím után érdeklődni lehet naponta 11 óra után a kiadóhivatalban. 59—180

FŐZŐNŐ és szobalány, közeli tanyára felvétetik, Pétérfia u. 29. szám házmesternél. 59—166

BEJÁRÓNŐ

RENDES bejárónőt könyvvel, félnapra felveszek, Pacsirta u. 60 8—147

ÜZLETI AJÁNLAT

HASZNÁLT órákat veszek, javítok, eladok. — Schiffmann, Vendég u. 6 kisállomásnál. 1792 1. 8.

SZORME bundákat javítok, alakítok, festek. Veszek, eladok. Kövary szücsmester, püspöki palota 1. 31. 593 1. 31

VARRASSON a Tildy szalonban, nálam választott mürostmentes vhozott anyagból, izléses ruhája lesz. Rákóczi u. 11. sz. 67—998 8. 10.

CIÁNOZTASSON Csala ciánozó vállalattal. Lakásvizsgálások felelősséggel. Rákóczi u. 9., telefon: 14-27 szám 67—269 10. 13.

CIÁNOZ vizsgál, zsiktelenít felelősséggel Kiss, Mellusz-tér 7. Telefon: 14-30. veréstemplomnál. 606 11 4.

EGYENRUHÁKAT gyorsan készítek. Hozott szövethez bélést adok — Tegdes, püspöki palota. 67—621 8. 5.

TOLLAT legmagasabb napiárban vesz Hangya tollgyüjtő telep, József kir. herceg u 71. 66-1980

SIRKÖVEK, müköből és terméskőből, mészsalak gyümölcsösök részére és pirossalak, kerti utakra kaphatók a debreceni mükögyárnál. Fürdő u. 2. sz. 67—279 vv.

LEGOLCSOBBAN kifogástalanul fest, tisztít, Weisz kelmefestő Arany János u. 29. 1900 vv.

ÜZLETI KERESLET

BÉLYEGGYÜJTŐK csütörtökön délig Debrecenben vagyok, bélyeggyüjteményekért, sorokért magas árat fizetek. Gyüjtők részére szép anyagom van. Schvarcz PKornél, Turul szálló. 66—864

GYÜMÖLCSÖT napi áron vásárol Szaploncayné konzervüzem Acél u. 9. 66—1580 9. 13

OKTATÁS

Dr Naményiné gyorsíróiskolájában, gépíróiskolájában, állandó tanfolyamkezdés. Batthyány u. 1. Vidékieknek vasútkedvezmény 785 9. 26.

TÁRS

GABONA vásárlásban jártas társat keresek Cím a kiadóban. 61—159

ÉKSZER ARANY, EZÜST

ARANYAT ezüstnemüt ékszereket, napi áron vesz Takács Sándorné, Piac u. 56. 209. 8. 2.

ARANYAT, ezüstöt és brilliánsat napi árban vesz Szelecsényi óra- és ékszerkereskedő, Sas u. 2. sz. 1856 8. 25.

MIELŐTT arany, ezüst, brilliáns ékszerét eladja, mutassa meg Szelecsényi óra- és ékszerkereskedőnek, Sas u. 2. 1857 8. 25.

ARANY „Schaffhausen" óra eladó., — Bánffy u. 10. Gaálné. 19—171

AUTÓ, MOTOR, KERÉKPÁR, CÉR

KERÉKPÁRT, varrógépet, gramofont, szakszerüen javít Roboz és Hamer, Piac u. 8. 545 8. 12.

PUCH 125-ös motorkerékpár, prima gumikkal eladó. Rakovszky u. 1. 7—190

VASESZTERGA PADOT, marógépet, osztófejet s hengercsiszolót, szerszámgépet, varrógépet, kerékpárt s gramofont veszek javítok. Király Royal épület. 7—195

HANGSZER

JÓHANGU rövid zongorát keresek megvételre. Ajánlatokat „Zongora" jeligére a kiadóba kérek. 28—394

BUTOR

NINCSEN fényes kirakatunk, bútort olcsón adunk, Piac u. 71. szám, udvarban, Brilliné. 9—1381 10. 4.

MODERN hálók s konyha berendezések nagy választékban kaphatók Ujfalussy Sándor mübútor asztalosmester — Bethlen u. 56. 9—134 10—857

FIGYELEM, saját készítmény, modern konyhaberendezést, festett háló, kombinált szekrények, olcsó áron eladók, hátul az udvarban. — Arany János u. 1. 9—89

KOMBINÁLT szoba és konyhaberendezés eladó Nap u. 15. 9—870

HASZNÁLT bútorokat, irodaberendezést, wertheimkasszát, üzletberendezést magas áron veszek. Verő Csapó u. 10. sz. 1971 8. 5

KELIM terítők, fotel eladó. Piac u. 68. II. em. 3 9—1997

ELSŐRENDŰ irodaberendezés, íróasztal, karosszékek, bőrüléssel, szalonasztalka és könyvszekrény eladó. Értekezni: Szőcs főtanácsosnál, megyeháza. 9—1692

HÁLÓSZOBÁK, íróasztalok, egyéb bútorok, olcsó áron. Eötvös u. 66. 9—1428 8. 27

SODRONY betétes vaságy és egyéb ingóságok eladók. Korponay u. 7. 9—875

KIADÓ ÜZLET, MŰHELY, RAKTÁR

SZÁRAZ nagyobb raktárhelyiséget keresünk esetleg több részletben, 8—10 vagon csomagolt száraz árú raktározására. Ajánlatokat „Nagyvállalati raktár" jeligére kérjük a kiadóhivatalba leadni. vv 41—679

KIADÓ LAKÁS egy szobás

SZOBA, konyha, spájz kiadó, kis renoválással, augusztus 1-ére, Böszörményi út 3 C. 45—160

LAKÁSCSERE

KETTŐSZOBÁS régi bérü, minden komforttal (víz, gáz bent) és teljes kényelemmel ellátott lakásomat elcserélném ugyancsak kerti három, vagy 4 szobás, komfortos lakással. Cím a kiadóban. 1462 vv.

EGYSZOBÁS lakásomat elcserélném Nyilastelep Táncsics M. u. 19. 53—179

ELCSERÉLNÉM egyszobás, szuterén lakásomat hasonlóval, vagy fenti egyszobával. Cím a kiadóban. 53—146

LAKÁST KERES

BIZTOS fizető iparos keres egy szoba, konyhás lakást, esetleg a bútort is átvenném, vagy kisebb renoválást is elvégeztetnék. Homok u. 29 52—871

KERESEK kétszobás, összkomfortos albérleti lakást, lehetőleg központhoz közel. Cím a kiadóban. 52—154

BUTORozott SZOBA

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, elsejére egy személynek kiadó Csillár eladó. Püspöki palota, második kapu, III. 12 a. 10—185

CSINOSAN bútorozott szoba, rendes férfi részére elsejére kiadó Széchenyi u. 10. hátul az udvarban. 10—197

TISZTVISELŐNEK különbejáratú kis bútorozott szoba, fürdőszobával kiadó Hatvan u 31 keresztépület. 10—879

TISZTA kis bútorozott szoba kiadó nőnek esetleg kevés házimunkáért Csapó u. 26 10—196

ELVESZETT

ELVESZETT kölyök vizsla, fehér-fekete foltokkal, kan. Megtaláló magas jutalomban részesül, Piac u. 44. Székely. 13—182

27-én GÖRÖG- templomnál elvesztettem egy barna cipőt. A megtaláló 15 P jutalomban részesül, Puzdra u. 9. sz., Homokkert. 13—152

KERÉKPÁRRA való gumipárna elveszett. A megtaláló jutalom ellenében hozza az ítélőtáblára, Nagy Sándor altiszthez. 13—891

VEGYES

ELADÓ 25 kapta és 12 kas méh Érdeklődni Pozsárnál, Kálvin-tér 5. 68—142

CSEREÜZLET

SZAPPANNAK való zsírt szappanra becserélek. Pál János szappanosmester, Kölcsei u. 8. 634. 11. 19

ÉPITKEZÉSI ANYAG

KUPÁS cserepet, ugyanott 60 darabot kisméretü téglát újat 50 darabot veszek, cím a kiadóban. 20—32 vv.

GYERMEKKOCSI

KIFOGÁSTALAN állapotban levő nikkelezett sportkocsit keresek megvételre. Címet „Gyermekkocsi" jeligére a kiadóba kérem. vv 27—61

KÁLYHA TÜZELÉS

ELADÓ egy „Kalor" kályha, Batthyány u. 25 ötödik ajtó. 46—881

HASZNÁLT ruha — cipő 69

BAKANCS 41-es, csaknem új sötétkék szövet fiú öltöny, tiroli nadrág, 13 évesnek eladó Hatvan u. 6. udvari lépcső. III e. 26 ajtó. 69—185

MAGAS termetre teljesen használatlan princes füző eladó. Csokonai u. 42. sz. 9—173

FEKETE kabát, hosszú eladó. Bethlen u. 22 sz., keresztépület. 69—158

ELADÓ használt ruha, barna cipő, két fotel, Piac u. 46. 69—153

INGÓSÁG VÉTEL vegyes

ÖTVEN—HATVAN méter horgany pléhből készült ereszcsatornát keresek megvételre. — Cím a kiadóban. 37-255

PLAFONVENTILLÁTORT megvételre keresek. Cím a kiadóban. 37—761

INGÓSÁG ELADÁS vegyes

EGY 265 cm. hosszú búzaláda és egy 205 cm. hosszú stelázsi eladó. — Rothermere u 10. 33-192

GAZDASÁGI ESZKÖZ

MEZŐGAZDASÁGI gépeket, eszközöket, alkatrészeket elad. vásárol vitéz Nagy János Hatvan u. 41. 1565 8. 3

BOROSHORDÓT újat és használtat, tölgyfa borelhordót, szőlőprést darálót veszek, eladok. Nap u. 4. telefon: 32-83. 24—188

0.2, 0.3 HP és 2 drb ventilátor motor Mignon iró gép, centrifugál szivatyú eladó. Vigkedvü u. 29. sz. 24—187

ELADÓ HÁZ

NÉGYSZOBÁS ház 300 négyszögöles telekkel sürgősen eladó. Vulkántelep 7. 17—113

759 NÉGYSZÖGÖL telek, szoba, konyhával eladó. Boda, ötödik dülő, kútnál. 17—1995

ROTHERMERE u. 6. szám alatt emeletes bérház eladó. Értekezni lehet: Pécsi és Pap ügyvédeknél. Iparkamara. 17—466 vv.

HÁZ eladó a belvárosban, nagy telken, sürgősen. Székelyhadosztály u. 8. 17—176

CSALÁDI ház eladó a Miklós utcában. Értekezhetni dr Hódy Béla ügyvéd irodájában, telefon: 17-80. sz. 17—169

VIRÁG u. 31. számú családi ház és Bellegelő 12. számú 2 hold házas tanya eladó. Értekezni lehet: Homok u. 116. 17—148

ELADÓ új adómentes ház, kétszobás, komfort, beköltözhető. Kuruc u. 39. szám. 17—880

FÖLDBÉRLET

BÉRBEADÓ rendkivüli előnyös feltételek mellett Dévaványához tartozó pusztaecsegi állomásnál 202 kat. hold, túlnyomóan szántó ingatlan. Bővebbet Simon ügyvédnél, Ferenc József út 81. 23—877

ELADÓ FÖLD

ELADÓ háromezer négyszögöl szép termőszőlő, esetleg kisebb parcellákban is. Kövesút mellett, sárándi állomáshoz 200 méterre. Érdeklődni: Lénárt Jánosnál, Mikepércs 184. sz. 15—143

ELADÓ ÁLLAT

EGY fejőstehén tejhaszonra kiadó. Arany János u. 2. házfelügyelő. 14—167

HAT választott mangalica malac eladó Diószegi út 30. sz. 14—149

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA főszerkesztő-igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTÚLI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ R. T.
Felelős nyomdaigazgató: SZIGETHY KÁROLY